

Gorenjski Glas

PETEK, 21. JUNIJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 50, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Trasa določena, odstopanja možna

Gorenjsko železniško progo čaka temeljita posodobitev in dograditev z drugim tirom. Državni načrtovalci pravijo, da je trasa okvirno določena, možna pa so odstopanja oziroma drugačne tehnične rešitve.

S. Š., K. M., A. J. D.

Kranj, Škofja Loka, Medvode – V minulih dneh so v Medvodah, Škofji Loki in Kranju potekale javne predstavitve predloga državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge Ljubljana–Kranj/Naklo z okoljskim poročilom. Nadgradnja gorenjske železniške proge na dobrih 29 kilometrov dolgem odcepu od Ljubljane do Kranja in z dodatnim 4,6 kilometra dolgim odcepom do Naklega predvideva dograditev z drugim tirom v koridorju obstoječe proge, kar bo

omogočalo hitrost vlakov do 160 kilometrov na uro. Za večjo varnost bodo odpravili skoraj vse nivojske prehode, povečala se bo pretočnost, posodobili bodo železniške postaje, proga bo omogočala do 740 metrov dolge tovorne vlake. Predvidenih je 195 rušitev, od tega 25 stanovanjskih objektov.

»Gorenjska proga si po več desetletjih zanemarjanja zasluži celovito prenovitvo. Želimo izboljšati prometno varnost, hitrost, frekvenco. Kranjčani bodo lahko iz središča Kranja v 15 minutah prišli v središče Ljubljane. Javne predstavitve

državnega prostorskega načrta so namenjene temu, da pridobimo mnenja in odzive ljudi in jih skušamo v čim večji meri tudi upoštevati. Trasa je v grobem določena, možna pa so odstopanja oziroma drugačne tehnične rešitve. Ljudem bomo prisluhili na podlagi argumentov,« je povedal državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo Andrej Rajh.

Nadgradnja proge od Kranja do Jesenic je predvidena z drugim državnim prostorskim načrtom, za katerega je vlada marca sprejela sklep o pripravi.

▶ 3. stran

Državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo Andrej Rajh: »Javne predstavitve so namenjene temu, da pridobimo mnenja in odzive ljudi in jih skušamo v čim večji meri tudi upoštevati.« / Foto: Primož Pičulin

Na kulinaricnem vrhu ni sprememb

Slovenija letos kar z desetimi restavracijami z Michelinovimi zvezdicami: kobariški Hiši Franko ponovno tri zvezdice, kranjskogorski Restavraciji Milka dve, nova zvezdica pa za restavracijo Pavus iz Laškega

ALENKA BRUN

Ljubljana – Gwendal Poulenc, mednarodni direktor vodnika Michelin: »Inšpektorji vodnika Michelin imajo vsako leto privilegij, da opazujejo vztrajni napredek slovenske kulinaricne scene. Danes, 18. junija, na mednarodni dan trajnostne gastronomije, predstavljamo naš slovenski izbor, ki vključuje eno novo Michelinovo zeleno zvezdico, ki ponazarja vse večjo skrb lokalnih strokovnjakov, da si predstavljajo obrise bolj krepotne in trajnostne gastronomije.«

▶ 4. stran

Kar osem zelenih zvezdic Slovenije znova uvršča na prvo mesto med evropskimi državami po številu zelenih Michelinovih zvezdic na prebivalca. / Foto: arhiv STO (Siniša Kanižaj)

Prostovoljstvo moraš živeti

Med letošnjimi prejemniki državnega priznanja na področju prostovoljstva je tudi Nika Kržišnik iz Zadobja, študentka fakultete za socialno delo in prostovoljka pri Mladi Karitas Slovenija.

/ Foto: Gorazd Kavčič

▶ 15. stran

Zaradi praznika naslednja številka Gorenjskega glasa izide dan prej, torej v ponedeljek, 24. junija.

Prilogi: **30 let gorenjskih občin jeseniške novice**

AKTUALNO

Pred dopustom ne pozabite na zavarovanje

Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije pred začetkom dopustniške sezone opozarjajo na pravočasno ureditev zdravstvenega zavarovanja in pridobitev evropske kartice.

2

GORENJSKA

Naša hiša prilagojena uporabnikom

V Naši hiši, bivalni enoti Varstveno-delovnega centra INCE v Mengšu, so slovesno zaključili gradnjo prizidka, rekonstrukcijo obstoječega objekta in preureditev zunanjih površin.

6

GG+

Pravljice so me zelo določile

Sedem pa je pravljico število, ki je določilo število slik v Rokodelskem centru DUO v Škofji Loki, kjer je do 29. junija na ogled razstava Pravljičnih 7 Lidije Debelak iz Gorenje vasi.

16

ZANIMIVOSTI

Gorenjca najboljša mlada voznika

Urša Brumec iz Mengša in Bine Frelj iz Zgornje Sorice sta v izboru Avto-moto zveze Slovenije postala najboljša mlada voznika. Voznikom polagata na srce, naj bodo za volanom potrpežljivi.

24

VREME

Danes bo delno jasno. Jutri bo spremenljivo oblačno s plohami. V nedeljo bo delno jasno s popoldanskimi plohami.

17/26 °C
jutri: spremenljivo oblačno

VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglašnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

junij 2/24

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa:

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Gorenjska za Karolino – rešimo ji življenje

O petletni Karolini iz Dola pri Ljubljani smo v Gorenjskem glasu že pisali in tudi zbirali sredstva za njeno zdravljenje redke smrtonosne bolezni Cockaynov sindrom tipa B. Zdaj so v Društvu Viljem Julijan začeli novo zbiralno akcijo Gorenjska za Karolino, v sklopu katere se bo mala borka v petek, 5. julija, s starodobnim kombijem odpravila na pustolovščino po

Gorenjski – od doma se bo podala skozi Domžale in Kamnik vse do Kranja. Karolinina starša Sabina in Borut pravita, da je zbiralna akcija njuno edino upanje, da bosta hčerki, ki je zaradi številnih terapij za vzdrževanje njenega zdravstvenega stanja prikrajšana za marsikaj, lahko omogočila še več izletov po Sloveniji, da ta izlet ne bo eden zadnjih, ampak bo Karolina imela možnost živeti še naprej in doživeti še veliko lepega. Za vsak poslan SMS in donacijo sta iz vsega srca hvaležna. Za razvoj zdravila za Karolino lahko prispevate s SMS-om s ključno besedo KAROLINA5 ali KAROLINA10 na 1919 ali z nakazilom donacije na TRR Društva Viljem Julijan, SI56 0400 0027 7357 570, sklic: S100 111888, namen: Za Karolino.

V Društvu Viljem Julijan za razvoj genskega zdravljenja za Karolino zbirajo dva milijona evrov. Doslej so zbrali že izjemnih 1.470.000 evrov. Vendar pa zdravljenje ne bo razvito le za Karolino, temveč za vse otroke s to hudo boleznijo.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **BORIS KEJŽAR** iz Sorice.

Pred dopustom ne pozabite na zavarovanje

Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije pred začetkom dopustniške sezone opozarjajo na pravočasno ureditev zdravstvenega zavarovanja in pridobitev evropske kartice zdravstvenega zavarovanja.

NIKA TOPORIŠ

Ljubljana – Zavod za zdravstveno zavarovanje je v lanskem letu izdal 642.738 evropskih kartic. Klemen Ganziti, direktor področja za urejanje zavarovanj in mednarodno zdravstveno zavarovanje pri ZZZS, je na nedavni novinarski konferenci opozoril: »Ljudem svetujemo, naj pogledajo veljavnost stare kartice. Kartice ne vrzite stran, ko se vrnete z dopusta, shranite jo. Čeprav je brezplačna, prosimo, da jo obdržite. Naročilo nove je namreč možno šele 30 dni pred iztekom stare kartice.« Večina kartic je veljavna eno leto, medtem ko so kartice za upokojene, njihove zavarovane družinske člane in otroke do 18. leta starosti, če sami niso zavarovanci, veljavne pet let oziroma do otrokovega 18. leta.

Evropska kartica ali komercialno zavarovanje

Zavarovanci v Sloveniji imajo pravico do nujnega oziroma potrebnega zdravljenja tudi medčasnim bivanjem v tujini. Obseg teh pravic in način uveljavljanja sta odvisna od države, v kateri so. V državah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora, Švici in Združenem kraljestvu lahko zavarovanci s pomočjo evropske kartice uveljavljajo nujne zdravstvene storitve pri zdravnikih in ustanovah, ki so del javne zdravstvene mreže. V državah, s katerimi ima Slovenija sklenjene sporazume o

V primeru nezgode v tujini se z urejenim zavarovanjem lahko izognete plačilu praviloma visokih stroškov zdravstvenih storitev. / Foto: Tina Dokl

socialnem zavarovanju, zavarovanci potrebujejo poleg evropske kartice tudi spremeni dopis in potni list. V nekaterih primerih se morajo pred uporabo storitev oglašiti na lokalnem uradu zdravstvene zavarovalnice.

Za potovanja v države, kot so Egipt, Japonska, Kitajska, ZDA in Mehika, kjer evropska kartica ne velja, ZZZS

zdravstvenih stanj, medtem ko evropska kartica krije tudi te stroške. Poleg tega so komercialna zavarovanja pogosto omejena po višini kritja in izključujejo določena bolezenska stanja.

Če zavarovanec med bivanjem v tujini sam poravnava stroške zdravstvenih storitev, lahko pri ZZZS s spletnim obrazcem zapro-

dokumentacijo. Ta možnost velja za države Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora, Švico, Združeno kraljestvo, Bosno in Hercegovino, Severno Makedonijo, Srbijo in Črno goro.

Evropska kartica ne krije vsega

Pomembno je vedeti, da evropska kartica ne krije stroškov prevoza iz tujine v Slovenijo, zdravstvenih storitev v zasebnih ambulantah, stroškov participacije oziroma obveznih doplačil ter prevoza s helikopterjem zaradi poškodbe na smučišču. ZZZS svetuje, naj zavarovanci kombinirajo evropsko kartico z dodatnim komercialnim zavarovanjem, da bodo njihovi dopusti varni in brezskrbni.

ZZZS svetuje, naj zavarovanci kombinirajo evropsko kartico z dodatnim komercialnim zavarovanjem, da bodo njihovi dopusti varni in brezskrbni.

priporoča sklenitev komercialnega zavarovanja z medicinsko asistenco. Klemen Ganziti je opozoril, da komercialna zavarovanja pogosto ne pokrivajo stroškov zdravljenja predhodnih

si za povračilo teh stroškov. ZZZS bo povrnila stroške v višini, ki bi jih priznala ustrezna tuja zdravstvena zavarovalnica, pod pogojem, da zavarovanec predloži potrebno zdravstveno

Skrbi jih pomanjkanje kadra za dolgotrajno oskrbo

SIMON ŠUBIC

Kranj – Državni zbor je v sredo v prvem branju potrdil predlog zakona o nujnih ukrepih za boljše kadrovske in delovne pogoje ter zmogljivosti v socialnem varstvu in dolgotrajni oskrbi, s katerimi se naj bi država zoperstavila vse večjemu pomanjkanju kadrov na tem področju. Ta med drugimi prinaša sofinanciranje pridobivanja nacionalne

poklicne kvalifikacije za potrebne poklice, stroškov za pridobitev ustreznih izobrazbe zaposlenih in tudi

za sofinanciranje plač v dolgotrajni oskrbi namesto dodatnih 18 milijonov evrov.

Največjo skrb povzročata dolgotrajnost postopka za pridobitev pravic po zakonu o dolgotrajni oskrbi in pomanjkanje kadra na Gorenjskem.

sredstva za kadrovske štipendije. Za to je predvideno slabih deset milijonov evrov. Dana je bila tudi napoved, da bo vlada še letos

Skrb nad pomanjkanjem kadra so izpostavili tudi na nedavnem posvetu o dolgotrajni oskrbi na Gorenjskem, ki ga je v Kranju

organiziral Center za socialno delo (CSD) Gorenjska. Na posvetu so predstavili vlogo CSD pri izvajanju dolgotrajne oskrbe (naloge vstopne točke in informiranje o uveljavitvi pravice do oskrbovalca družinskega člana) in vse pravice, ki jih zakon uvaja v letu 2025. Pri tem so poudarili nujnost sodelovanja vseh deležnikov na področju dolgotrajne oskrbe v lokalnem in regionalnem okolju, saj uveljavitev zakona prinaša številne izzive in dileme. Največjo skrb povzročata dolgotrajnost postopka za pridobitev pravic po tem zakonu in pomanjkanje kadra na Gorenjskem.

Trasa v grobem določena, možna odstopanja

1. stran

Medvode

Predlog državnega prostorskega načrta predvideva, da se dvotirna proga po prečkanju regionalne ceste Stanežiče–Jeprca odmakne od obstoječe trase ter skozi pokriti vkop in predor Medno pripelje v občino Medvode, kjer prečka preško polje, se vrne na traso obstoječega tira, po prečkanju Sore pa se ponovno odmakne in po pokritem vkopu nadaljuje proti Škofji Loki. Na torkovi javni predstavitvi načrta v Medvodah so se udeleženci, med katerimi jih je bilo kar nekaj iz sosednje mestne občine Ljubljana, glasno odzvali na načrtovano ukinitvev postaje v Mednu, izrazili so skrb glede vplivov na okolje in kvaliteto življenja, poleg konkretnih vprašanj glede trase oziroma nadgradnje proge jih je zanimal terminski plan in med drugim tudi razlog za hitrost, ki naj bi jo dosegali vlaki.

Na občini so po razpravi izrazili pričakovanje, da bodo pripravljavci načrta upoštevali vse smiselne pripombe občanov. »Z vsemi občani, ki bi jih nova ureditev najbolj prizadela, pa bo moral naročnik poiskati individualne rešitve.« Veseleli jih, da je bil upoštevan velik del pripomb, ki so jih občani in Občina Medvode podali na lanski predstavitvi. »Pri vseh pripombah Občine Medvode, ki se nanašajo predvsem na javno infrastrukturo na našem območju, nam žal še nismo uspelo zblizati stališč, a verjamejo, da nam bo ministrstvo prisluhnilo in našlo ustrezne rešitve.« Vseeno je treba poudariti, so dodali, da novi predlog železniške trase prinaša mnoge rešitve, ki bi izboljšale kakovost bivanja občanov, saj se velik del proge prestavlja v pokrite vkope ali tunele. »Kakovosten in pogostejši javni železniški promet pa predstavlja tudi okolju in občanom prijaznejšo mobilnost.«

Škofja Loka

Gradnja drugega tira na škofjeloškem območju prav tako prinaša nekaj sprememb. Predstavniki ministrstev za infrastrukturo ter naravne vire in prostor in projektanti so prejšnji teden v dvorani pri Svetem Duhu predstavili predlog državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge. Nova proga bo potekala

Javne predstavitve državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge Ljubljana–Kranj/Naklo so bile na Gorenjskem zelo dobro obiskane. Občane zanima, kakšen vpliv bo imela nova proga na njihovo okolje in življenje. / Foto: Primož Pičulin

po nasipu na Sorškem polju, iz smeri pokritega vkopa Senica, na obstoječo progo pa se bo priključila pri Godešiču. Retečani bodo dobili novo postajališče ob državni cesti, v celoti obnovljena bo tudi postaja v Škofji Loki, vas Trata bo dobila nova podhod in podvoz. Stara železnica skozi Reteče bo opuščena, zaradi nove pa bodo skrčili gozd in zmanjšali kmetijska zemljišča na Sorškem polju, ki pa je, kot so opozarjali prebivalci, tudi vodovarstveno območje.

Predloge in pripombe na državni prostorski načrt je mogoče podati v času javne obravnave, ki poteka do 26. julija. Gradivo je objavljeno na spletnem portalu gov.si, v fizični obliki pa tudi v prostorih Mestne občine Kranj in občin Medvode, Škofja Loka, Kranj in Naklo.

Podžupan Robert Strah je povedal, da je bilo na lanski javni tribuni v Retečah kar glasno nasprotovanje obstoječi progi, da se premakne železniška proga iz naselja Reteče. »Prisluhnila sta tudi država in projektant v delu priprave državnega prostorskega načrta. Bistven del je, da se povečuje varnost, da ni več nivojskih prehodov, na 15 minut se pričakuje taktni vozni red. So pa posegi v okolje in prostor kar precejšnji. Trenutno smo v fazi oblikovanja pripomb, tako da je zadeva še zelo živa, možnosti za to je še dovolj, na občini smo za pripombe na voljo vsak dan,« je pojasnil Strah. Občani, kakih sto se jih je zbralo pri Svetem Duhu, so v veliki meri menili, da bi se bilo treba več

pogovarjati o tem, kaj želijo občani, in upoštevati njihove predloge.

Kranj

Na kranjskem območju, kjer je tudi predvidenih več rušitev, od tega osmih stanovanjskih objektov, poteka dvotirna železniška proga sprva po obstoječi trasi čez Kranjsko-Sorško polje. Na Laborah se proga usmeri zahodno od obstoječega tira, s čimer se izogne Orehku, in se v 2,1 kilometra dolgim predoru okoli 15 metrov

pod Ljubljansko cesto spuсти proti Železniški postaji Kranj. To bodo popolnoma prenovili, ob njej načrtujejo tudi novo kranjsko avtobusno postajo, tako da bo na kolodvorskem območju nastalo moderno multimodalno vozlišče. Glavni krak prenovljene proge se bo od tam nadaljeval proti Jesenicam, v načrtih pa je tudi posodobitev obstoječe proge proti Struževem in naprej do Naklega. Predlog načrta predvideva povsem nov most čez Savo s hodnikom za pešce in kolesarje ter novo potniško postajališče v Struževem in tovorno postajo Kranj Polica. Načrtovan je tudi odcep, ki omogoča potencialno povezavo železniške proge proti Letališču Jožeta Pučnika, kar pa ni predmet tega

državnega prostorskega načrta. Železniška proga se od tam nadaljuje po trasi obstoječega tira kot enotirna proga do Naklega.

Na javni predstavitvi so največ nezadovoljstva izrazili krajani Struževega, in sicer zaradi umestitve tovarne postaje na struževsko polje, saj jih skrbita tako izguba kmetijskih površin kot povečan hrup. Kranjski župan Matjaž Rakovec je ob tem napovedal skupni restanek predstavnikov krajevnih skupnosti od Žabnice do Struževega, na katerem bodo oblikovali skupne predloge in pripombe. »Naš največji izziv je, da zadržimo kmetijske površine oziroma da država najde ustrezne nadomestne površine,« je povedal.

»Gre za velik in izjemno pomemben projekt. Pri tako velikih projektih pride tudi do kakšnih napačnih informacij ali interpretacij, zato zelo cenim, da so pristojni danes tukaj pri nas odkrito povedali, kaj ta projekt pomeni in kaj prinaša. Osebnostno menim, da je tudi za Struževito to velika pridobitev. Ne posredno bodo povezani s centralnim potniškim terminalom, nov most bo imel tudi povezavo za pešce in kolesarje. Za vse bo močno olajšana pot v Ljubljano. Vsi, ki za to zdaj uporabljamo cesto, vemo, kaj to pomeni. To bo velik prihranek pri času in živcih. Zelo pomembno je, da dobimo moderno železniško in avtobusno postajo in razbremenimo središče Kranja avtobusnega prometa,« je ob koncu predstavitve še dejal Rakovec.

K

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Alternativa je javni prevoz, narava nam bo hvaležna

Na Gorenjskem živimo obdani s prečudovito naravo, ki jo obiskujejo tudi številni turisti. Zavedanje, da moramo ceniti in ohraniti to, kar imamo in nam je bilo dano, je vse večje tudi v lokalnih skupnostih. Več kot pred mnogimi leti je avtomobilov, s katerimi želimo, tako smo razvabili svojo miselnost, priti čim bližje cilju. Ne le do služb, vsakdanjih opravkov, ampak tudi obiskovanja naravnih vrednot. Osebna vozila, avtodomi ... so tujek v osrčju prelepe narave, kjer so sicer bolj ali manj urejena parkirišča za omejeno število vozil, parkiranje na divje za kakšen prihranek pa res ne sme biti več sprejemljivo.

Lokalne skupnosti gradijo parkirišča zunaj območja naravnih turističnih znamenitosti, obiskovalce pozivajo k hoji, kolesarjenju oziroma uporabi organiziranih javnih avtobusnih prevozov, tudi brezplačnih, da bi zmanjšali pritisk osebnih vozil s ciljem, da se promet v tako občutljivih naravnih okoljih uredi in omeji.

Konkretno si Občina Kranjska Gora že več let s projektom prizadeva za umirjanje prometa v dolino Vrata. Ne odvrtačajo od njenega obiska, pozivajo pa obiskovalce k bolj trajnostnemu ravnanju. Občina med letošnjo glavno poletno sezono sicer prometnega režima bistveno še ne bo spreminjala, v tem času

pa je že organiziran brezplačni javni linijski avtobusni prevoz v Vrata. Od prvega julija dalje bo število avtobusov povečano, osem krožnih prevozov na dan bo od ponedeljka do četrtega in dvanajst prevozov od petka do nedelje. Prvi avtobus v dolino Vrata odpelje ob četrtni uri zjutraj, zadnji odpelje nazaj v večernih urah. Možnosti parkiranja osebnih vozil so pred vstopom v dolino Vrata, v ta namen so zgradili tudi večje javno parkirišče v Mojstrani ob nekdanji železniški postaji. Cena na parkiriščih pred vstopom v dolino Vrata je seveda nižja. V Vratih je ura parkiranja za osebno vozilo štiri evre, 25 evrov na dan. Kar je dodatna spodbuda, da svoje vozilo parkiramo pred njenimi vrati. Predvidoma sredi septembra pa se v sodelovanju z državo obeta celostna sprememba prometnega režima v dolino Vrata z uvedbo zapornice, ko bo tudi plačilo parkirnine vezano na časovni vstop oziroma izstop pri zapornici.

Za čim večjo neokrnjenost naravnega okolja so ti ukrepi v prometnem režimu postali neizbežni, naj nam je to všeč ali ne. Če pa že pišem o redu in urejenosti, je prav, da so lepo urejena tudi lokalna avtobusna postajališča, na parkiriščih pred vstopom v naravne vrednote postavljene klopi, koši za odpadke in podobno. Narava pa je ena sama, čujajmo jo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Nika Toporiš, Ana Volčjak Aleksič
stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Jana Triller, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Na kulinaricnem vrhu ni sprememb

1. stran

Slavni kulinaricni vodnik Michelin je v začetku tedna petič zapored poudaril najboljše slovenske restavracije in ponovno potrdil vrhunsko kakovost, trajnostno usmeritev in raznolikost slovenske gastronomije.

V letošnji kulinaricni Michelinov vodnik za Slovenijo je uvrščenih 63 restavracij, kar je štiri več kot lani. Hiša Franko z Ano Roš je obdržala najvišje priznanje, tri zvezdice, gorenjski Restavraciji Milka z Davidom Žefranom pa so Michelinovi ocenjevalci ponovno prisodili dve zvezdici. Z eno zvezdico se ponaša osem restavracij, med njimi je novinka Restavracija Pavus s

kuharskim mojstrom Markom Pavčnikom, ki se ga lahko spomnite tudi s televizijskih zaslonov. Na Gorenjskem med prejemnicami ene Michelinove zvezdice ostaja radovljiška Hiša

Gourmand za odlično razmerje med ceno in kakovostjo, skupno je v to kategorijo uvrščenih kar deset restavracij – in med novimi najdemo tokrat dve gorenjski: restavracijo butičnega

Michelin tri zvezdice podeljuje restavracijam z izjemno kulinariko, za katero je vredno načrtovati čisto posebno pot. Z dvema zvezdicama Michelin označuje odlično kulinariko, za katero je vredno narediti ovinek, z eno pa restavracije z visokokakovostno kulinariko, vredno postanka.

Linhart z Urošem Štefelinom, Gorenjec Igor Jagodic pa jo je obdržal v Ljubljani – je glavni v kuhinji Restavracije Strelec.

Pet novih restavracij je nagrajenih z oznako Bib

hotela Majerca v Bohinju, kjer kuhalnico vrti Timi Rožič; v Gozdu - Martuljku pa restavracijo istoimenskega ravno tako butičnega hotela Triangel, kjer v kuhinji domuje Jon Zupan. Slednji se je priznanja razveselil, ravno tako tudi Rožič, oba pa se strinjata, da je to lepa potrditev, da se stvari v kuhinji odvijajo v pravo smer. Timi Rožič se je še dopolnil: »Vse, kar hočemo, je, da je hrana dobra, gostje zadovoljni in vzdušje prijetno. Osebo mi pa veliko pomeni, da so nas opazili, saj je to znak, da nekaj delamo prav.«

Osem zelenih zvezdic

Prav tako je letos osem restavracij dobilo zeleno Michelinovo zvezdico, ki poudarja restavracije s trajnostnimi praksami. Priznanje

S tremi Michelinovimi zvezdicami in zeleno zvezdico Ana Roš in Hiša Franko v slovenskem okolju ohranjata vodilni kulinaricni položaj – v vodniku in na splošno. / Foto: arhiv STO (Siniša Kanižaj)

Zelena zvezdica je namenjena restavracijam s trajnostnimi praksami. Priznanje lahko prejmejo le tiste restavracije, ki se tudi sicer uvrščajo v eno od drugih kategorij Michelinovega vodnika.

lahko prejmejo le tiste restavracije, ki se tudi sicer uvrščajo v eno od drugih kategorij Michelinovega vodnika. Na novo je zeleno zvezdico prejela Galerija okusov (Petrovče), v kateri ustvarja kuharski mojster Marko

Magajne, na Gorenjskem sta jo obdržali Hiša Linhart in Gostilna Krištof, kjer glavno kuhalnico vrti Uroš Gorjanc. Tudi Hiša Franko je obdržala zeleno zvezdico in je tako ena od zgolj 145 restavracij na svetu s tremi zvezdicami in 33. restavracija na svetu, ki se ponaša tako s tremi kot z zeleno zvezdico hkrati.

Omembe vredne

Ob tem pa so v vodnik kot izbrane (Michelin Selected), ki jih Michelinovi inšpektorji priporočajo za obisk v letošnjem letu, uvrščene še

druge restavracije. Teh je kar 43 (od skupno 63), nove so štiri. Iz Gorenjske so v tem izboru: Danilo – gostilna in vinoteka, Dvor Jezeršek, že omenjena Gostilna Krištof, JB Restavracija, ki je sicer v Ljubljani, a jo vodi Kamničan Janez Bratovž, vse bolj pa v ospredje stopa njegov sin, ter blejski hotelski Julijana in Restavracija 1906, jezerska Vila Planinka in radovljiška Vila Podvin.

Tiskana izdaja rdečega gastronomskega vodnika Michelin Guide Slovenia 2024 bo na voljo konec septembra.

Restavraciji Milka z Davidom Žefranom so Michelinovi ocenjevalci ponovno prisodili dve zvezdici. / Foto: Nik Bertonecelj

Praznovanje dneva državnosti na Jamniku

Jamnik – Krajevna skupnost Podblica in Župnija Besnica pripravljata praznovanje ob dnevu državnosti, ki bo v torek, 25. junija, na Jamniku. Ob 10. uri bo sveta maša za domovino, ki jo bo vodil domači župnik Igor Jereb. Sledil bo kulturni program, ki ga pripravljajo člani Kulturnega društva Jožeta Paplerja Besnica. Nastopili bodo Mešani pevski zbor sv. Tilna Besnica, vokalni kvintet Podjelovski fantje, instrumentalisti in recitatorji. Po končani slovesnosti bo druženje ob cerkvi.

Slovesnost na Breznici

Breznica – Kulturno društvo dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica v sodelovanju z Župnijo Breznica in Občino Žirovnica pripravlja slovesnost ob dnevu državnosti, ki bo v ponedeljek, 24. junija. Ob 18. uri bo maša za domovino v župnijski cerkvi Žalostne Matere Božje, ob 18.45 pa srečanje pod lipo na Breznici. Zbrane bo pozdravil podžupan Občine Žirovnica Sebastijan Zupan. Slavnostna govornica bo Rina Klinar, sekretarka Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska. Kulturni program bodo oblikovali Tamburaška skupina Kašarji in Pevska skupina Sosedje domačega Kulturnega društva dr. France Prešeren, glasbena gostja bo pevka Eva Boto.

V soboto se odpira kopališče v Kropi

Kropa – Jutri se začne letošnja poletna sezona tudi na kopališču v Kropi. Cena dnevne vstopnice je tri evre za otroke od treh do sedmih let, štiri za osnovnošolce, pet za dijake, študente in upokoјence ter šest evrov za odrasle, ob koncih tedna za otroke, mladino in upokoјence pol evra, za odrasle pa evro več. Sezonske vstopnice po ceni od 20 do 45 evrov so v predprodaji na kopališču od te sobote pa do 3. julija

Občinska prireditev ob dnevu državnosti

Selca – Občina Železniki in Kulturno društvo dr. Janez Ev. Krek Selca vabita na občinsko prireditev ob dnevu državnosti, ki bo potekala v nedeljo, 23. junija, ob 18. uri pred gasilskim domom v Selcih. Slavnostni govornik bo nekdanji predsednik državnega sveta Alojz Kovšca.

Slovesnost na Trgu Toneta Čufarja

Jesenice – Danes, v petek, ob 20. uri bo na Trgu Toneta Čufarja na Jesenicah slavnostna prireditev ob dnevu državnosti. Osrednja govornica bo ministrica za pravosodje Andreja Katič, kulturni program pa bo oblikoval Simfonični orkester Jesenice pod vodstvom dirigenta Gašperja Breznika.

Slovesnost ob dnevu državnosti z Radolško 10ko

Radovljica – V Radovljici bo v petek, 21. junija, ob 18. uri pri Lipi samostojnosti osrednja občinska slovesnost ob dnevu državnosti. V kulturnem programu bo nastopil Pihalni orkester Lesce. Že ob 16. uri bodo otroški teki, start Radolške 10ke pa bo ob 18.30. Razglasitev rezultatov s podelitvijo medalj bo tokrat na Linhartovem trgu, kjer se bo ta večer začel tudi tridnevni mednarodni Festival swinga. Krožna trasa teka bo speljana po središču mesta s startom in ciljem pri Lipi samostojnosti. Odsek Gorenjske ceste od lipe do Linhartovega trga bo od 15.30 do 20.30 zaradi teka zaprt za promet.

Občinska proslava v Vogljah

Šenčur – Občina Šenčur in Kulturno-umetniško društvo Utrip pripravljata osrednjo občinsko proslavo ob dnevu državnosti, ki bo v ponedeljek, 24. junija, ob 21. uri v Vogljah po vaško lipo. Kulturni program bodo pripravili otroci Podružnične šole Voklo, Cerkevni otroški zbor Voglje, Dekliški zbor Voglje, trio Zarnik in Pihalni orkester občine Šenčur. Slavnostni govornik bo Pavle Ravnohrib, slovenski filmski in gledališki igralec. Pred proslavo, ob 20. uri, bo v cerkvi sv. Simona in Juda Tadeja slovesna maša za domovino. V primeru dežja bo proslava v dvorani doma vaščanov v Vogljah.

Zbrane bo nagovoril športnik

Škofja Loka – Občina Škofja Loka v ponedeljek, 24. junija, pripravljata osrednjo občinsko proslavo ob dnevu državnosti. Na Trgu pod gradom se bo začela ob 19.30. Slavnostni govornik bo odličen domači telovadec Sašo Bertonecelj. V kulturnem programu bosta nastopila Mestni pihalni orkester Škofja Loka in pevski zbor Osnovne šole Škofja Loka-Mesto. V primeru dežja bo prireditev v Sokolskem domu Škofja Loka.

LesKa

LESKA d.o.o., Ulica Konrada Babnika 25, 1000 Ljubljana

Podjetje LESKA, d. o. o., razpisuje prosto delovno mesto v mizarški delavnici:

TEHNOLOG (m/ž)

Od kandidata pričakujemo:

- poznavanje programa AutoCAD
- poznavanje proizvodnega procesa v mizarstvu
- višješolsko izobrazbo, smer lesarstvo

Nudimo:

- zaposlitev za nedoločen čas s poskusno dobo 3 mesece
- stimulatívno plačilo

Delovne naloge:

- vodenje projektov od izdelave opreme do montaže
- priprava kosovnic za proizvodnjo
- priprava ponudbe za naročnika

Delo poteka od 7. do 15. ure v Poslovni coni Žeje pri Komendi, Pod brezami 8, 1241 Komenda.

Pisne prijave pošljite na e-naslov: leskadoo@siol.net.

Prenovljena Izletniška cesta

Občina Bled je junija zaključila projekt temeljite rekonstrukcije Izletniške ceste v Ribnem.

MAŠA LIKOSAR

Ribno – Projekt, vreden skoraj milijon evrov, je zajemal celotno ureditev meteorne kanalizacije in razsvetljave, delno menjavo vodovodnih cevi, ureditev in tlakovanje površin za pešce in urejanje brežin z uvozi v skupni dolžini 720 metrov. Dela, ki jih je izvajala Gorenjska

V tem mesecu se bo po napovedih župana končala obnova ceste na Mlinem, kjer so že zgradili nov pločnik ob jezeru. »Dela bi morala biti končana že v maju, a so gradbeniki nepričakovano naleteli na skalo, kar je upočasnilo izvedbo. Poleg tega se je porušil 124 let star zid ob cesti,« je pojasnil župan.

gradbena družba, so stekla oktobra lani. »Željo po obnovi Izletniške ceste je Krajevna skupnost Ribno podala že v letu 2003, zato je bila investicija ena od naših prioriteta,« je dejal blejski župan Anton Mežan.

Dodal je, da bo v sklopu projekta v poletnem času

Trak so prerezali blejski župan Anton Mežan, predsednik Krajevne skupnosti Ribno Samo Zupan in direktor Gorenjske gradbene družbe Vido Jagodic. / Foto: Primož Pičulin

urejena še grbina proti Podružnični šoli Ribno z novo talno signalizacijo. V prihodnosti pa Občino Bled čaka še ureditev sodobnega križišča Bled – Ribno z navezavo na Izletniško cesto. »Prizadevali si bomo tudi za čim hitrejšo zamenjavo strehe na združnem domu. Ob tem bomo izvedli statično analizo, da preverimo, ali je mogoče zgraditi stanovanj, ki bi jih občina oddajala v najem,« je povedal župan.

Predsednik Krajevne skupnosti Ribno Samo

Zupan je ob odprtju nove ceste pozval k previdni in zmerni vožnji. Skupaj z blejskim podžupanom Iztokom Pesrlom pa sta zasadila lipo v bližini Zadružnega doma Ribno.

Načrtovanje investicije

Blejska občina je pred kratkim pristopila k sanaciji plazu v Bodeščah, ki je posledica lanskoletne vodne ujme. Poleg tega bodo v vasi Selo pred gasilskim domom uredili slabo izvedeno rekonstrukcijo ceste izpred nekaj let. Gradi se v Zasipu,

kjer bodo zagotovili komunalno infrastrukturo z asfaltno površino.

Nadaljevale se bodo aktivnosti za rekonstrukcijo Cankarjeve ceste in ceste Za potokom. Na Bohinjski Beli načrtujejo izgradnjo pločnika z javno razsvetlavo med Zgornjo vasjo in Podklancem. S kandidaturjo na razpisu ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport je občina prejela sredstva za projekt Popolni zaveslaj, s katerimi bodo jeseni sanirali pomole in brežine Male Zake.

Najvišje priznanje Janku S. Stušku

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Najvišje občinsko priznanje, veliko plaketo Občine Radovljica, bo po sklepu občinskega sveta letos za neprecenljiv prispevek k razvoju in ugledu občine Radovljica, kot je zapisano v obrazložitvi, prejel nekdanji radovljiški župan, aktiven član in funkcionar veteranskega združenja, prostovoljec, čebelar in zgodovinar Janko Sebastijan Stušek. Plakete Občine Radovljica bodo prejeli Jurij Vogelnek za prispevek k razstavi Smučar in njegov serviser, Zvonko Ra-

Janko S. Stušek

/ Foto: Gorazd Kavčič

na področju modernega mozaika v občini Radovljica, Marjetka Anderle za štirideset let igranja orgel v

Priznanja bo župan Ciril Globočnik nagrajencem podelil na dveh občinskih praznikih: prvega v Radovljici praznujejo 5. avgusta, drugega pa 11. decembra.

zinger za organizacijo tridesetih Eko raftingov s čiščenjem bregov reke Save in Gabrijel Pesjak za življenjsko delo. Prejemniki letošnjih plaket Antona Tomaža Linhartarja pa so Urška Ambrožič Potočnik za povezovalno skupnost, razvijanje kreativnosti občank in občanov ter umetniški prispevek

cerkvenem zboru odraslih na Brezjah in Ivanka Kraševc Prešern za kulturno in umetniško ustvarjanje na področju glasbe in slikarstva. Priznanja bo župan Ciril Globočnik nagrajencem podelil na dveh občinskih praznikih: prvega v Radovljici praznujejo 5. avgusta, drugega pa 11. decembra.

Višje cene, a ne za starše

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški občinski svet je v sredo na zadnji seji pred poletjem potrdil drugi rebalans letošnjega proračuna, ki se z dodatnega pol milijona evrov zvišuje na 27,8 milijona evrov na prihodkovni in 34,2 na odhodkovni ravni.

Občina je v proračunu zagotovila dodatna sredstva za financiranje razlike med polno ceno in plačili staršev, tako da dvig cen programov Vrtca Radovljica, ki bodo začele veljati s septembrom, ne bo bremenil staršev.

Rebalans proračuna je bil pripravljen predvsem zaradi pričakovanih državnih sredstev za sanacijo enajstih gozdnih cest po lanskem ujmi, za postavitev treh

samooskrbnih sončnih elektrarn na objektih v lasti občine, pa tudi za obnovo šolskega igrišča v Begunjah in telovadnice radovljiške osnovne šole, za kar je občina pridobila sredstva države, so pojasnili na občinski upravi.

Z rebalansom so tudi zagotovili zadostna sredstva za dokončanje druge in tret-

je faze obnove Klinarjeve hiše v Kropi ter za prilagoditev občinskih cest ob rekonstrukciji regionalne ceste in obnovo vodovoda na Zgornjem Lancovem, ki jo izvaja

Direkcija RS za infrastrukturo.

Zaradi višjih cen programov vrtca so bila sprejetim amandmajem na rebalans zagotovljena tudi dodatna sredstva za financiranje razlike med polno ceno programa in plačili staršev, tako da dvig cen, ki so ga svetniki potrdili na isti seji, ne bo bremenil staršev otrok, ki obiskujejo Vrtec Radovljica.

Cene vrtca bodo sicer od prvega septembra dalje višje za 7 do 8 odstotkov. Kot so pojasnili na občinski upravi, so vzrok za podražitev predvsem višji stroški dela, ki so posledica usklajevanja plačnih razredov, napredovanj in dodatnih zaposlitev in ki predstavljajo od 74 do 89 odstotkov cene.

Čezmejno srečanje v Reziji

Kranj – Jutri, 22. junija, bo v Reziji, dobrih 20 kilometrov dolgi dolini, ki leži na vzhodnem vznožju Kanina in je stisnjena med Sartom na severu in Mužci (Monte Musi) na jugu, že šesto tradicionalno čezmejno srečanje. Organizirajo ga slovenske organizacije in društva iz Zgornjesavske doline, Koroške in Kanalske doline oziroma dežele Furlanija - Julijska krajina. Po druženju v naših Vratih, na Bistriški planini nad Ziljo in na Dobraču bo to srečanje prvič v Reziji. Potekalo bo v bližini sedla Karnica (Sella Carnizza) na planini Njivica (Gnivizza). Udeleženci bodo od devetih naprej spoznavali posebnosti teh krajev, tudi za te kraje posebne jedi, ob 12.30 pa bo maša v cerkvi svete Ane. V primeru slabega vremena bo prireditev v Ravanci (Prato di Resia). V Rezijo je mogoče priti s slovenske strani čez mejni prehod Učja iz doline Soče, za Gorenjce pa je najprimernejša pot čez Trbiž (Tarvisio) do Tablje (Pontebba), kjer Na Bili (Resiutta) smerokazi popotniku pokažejo pot v dolino Rezije.

FESTIVAL BLED 29TH YEARS 1.7.2024 14.7.2024

www.festivalbled.com

Komunalna Radovljica, d. o. o., objavlja prosto delovno mesto:

VOZNIK SNAGE (m/ž)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne tehnične smeri,
- vozniško dovoljenje C-kategorije,
- fizične sposobnosti,
- znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s poskusno dobo 6 mesecev.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave z dokazili pošljejo do 27. 6. 2024 na naslov: Komunalna Radovljica, d. o. o., Ljubljanska c. 27, 4240 Radovljica, z oznako »Prijava na razpis voznik snage«.

Romanje dijakov in študentov

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Ob zaključku šolskega leta bodo dijaki in študentje zahvalno romali na Brezje. V petek, 21.

junija (drevi), se bodo ob 20.30 zbrali v Zavodu svetega Stanislava v Šentvidu in krenili proti Kranju. V soboto, 22. junija, bo ob dveh zjutraj postanek pri cerkvi

svetega Modesta na Zlatem polju v Kranju, ob sedmih zjutraj pa bo maša v baziliki na Brezjah. Za vrnitev v Ljubljano bodo avtobusi ob osmih odpeljali z Brezij.

Preureditev območja na Planini

Kranj – Mestna občina Kranj načrtuje celovito preureditev območja od Ceste talcev do Ceste 1. maja z ureditvijo dodatnih površin za pešce in kolesarje. »Z ureditvijo ločenih površin za pešce in kolesarje, ki se bodo navezale na obstoječe površine za kolesarje in pešce, pričakujemo, da se bodo ne samo prebivalci naselij Planina I, Planina II, Planina III in Planina jug, ampak tudi prebivalci drugih naselij v občini do športne dvorane, pokopališča ali trgovskega centra Supernova raje koz z avtomobilom podali peš ali s kolesom,« je razložil Brane Šimenc, vodja urada za projekte. Med drugim bodo pri toplarni na Planini zgradili okoli sedemdeset novih parkirnih mest in cestno povezavo do Supernove Kranj (nekdanja Qlandia). Ocenjena vrednost projekta je skoraj 2,9 milijona evrov. V letošnjem proračunu je za projekt rezerviranih 382 tisoč evrov, občina pa računa tudi na sofinanciranje iz evropskega mehanizma Cestne trajne naložbe.

Popolna zapora kamniške obvoznice

Kamnik – Od danes pa do vključno ponedeljka bo Gorenjska gradbena družba za Direkcijo RS za infrastrukturo izvedla sanacijo dela kamniške obvoznice. Popolna zapora bo v območju krožišča med nakupovalnim centrom Supernova in bencinskim servisom MOL. Obvoz bo urejen po vzporedni Ljubljanski cesti. Do Arboretuma Volčji Potok bo dostop mogoč skozi naselje Radomlje. Dostop bo možen do odcepa za Radomeljsko cesto.

Naša hiša prilagojena uporabnikom

V Naši hiši, bivalni enoti Varstveno-delovnega centra INCE v Mengšu, so slovesno – tudi z glasbenim nastopom stanovalcev – zaključili gradnjo prizidka, rekonstrukcijo obstoječega objekta in preureditev zunanjih površin.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Mengeš – V enote Varstveno-delovnega centra INCE je vključenih 108 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju s širokega območja občin Kamnik, Mengeš, Komenda, Domžale, Trzin, Moravče in Lukovica. Bivalna enota, poimenovana Naša hiša, trenutno nudi dom 29 uporabnikom storitev. Prvim stanovalcem je odprla vrata v letu 2002, ko so jim njihove zmožnosti še dovoljevale šotorjenje, tabore ob Kolpi, hribe, je bila na ponedeljkovem odprtju novih prostorov nazorna direktorica Vladka Pacek. Kot je pojasnila, je staranje oseb z motnjo v duševnem razvoju hitreje in intenzivnejše. »Novi prostori omogočajo boljše pogoje za življenje gibalno oviranih, obolelih, oseb z motnjami spomina in demenco, kvalitetnejše izvajanje institucionalnega varstva in

socialno-zdravstvene oskrbe,« je povzela pridobitve.

Na spremenjene potrebe stanovalcev so odgovorili s prizidkom in rekonstrukcijo obstoječega objekta ter prilagoditvijo zunanjih površin. V prizidku z neto površino 97 kvadratnih metrov so uredili tri dvoposteljne sobe, čajno kuhinjo s sedežno garnituro in sanitarije. Še dve sobi z dvema posteljama so pridobili v obstoječem objektu, pa tudi negovalno sobo in negovalno kopalnico, sobo za obiske, dodatne prostore za strokovne sodelavce in nočno varovanje, pisarno za zaposlene, nov vhod z dostopom za invalide in z bolniško posteljo ..., poskrbeli so za toplotno izolacijo strehe in stropa ter prezračevanje in hlajenje obstoječih sob.

Stanovalci bodo lažje preživljali vroče poletne (in druge) dni tudi na prostem, kjer so površine prilagodili gibalno oviranim ter med drugim

Odprtju novih prostorov je sledil ogled. Na sliki v ospredju župan Občine Mengeš Bogo Ropotar, direktorica VDC INCE Vladka Pacek in minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac. / Foto: Gorazd Kavčič

uredili park, postavili bioklimatsko pergolo, gugalnico in košarkarski koš. V prihodnjem letu nameravajo na vrt umestiti še dva vodna elementa, poleg tega imajo v načrtu prenovo kopalnic in strehe v obstoječem objektu.

lokaciji, ki pa ne omogoča polnega obsega dejavnosti, zato si prizadevajo za nove lastne prostore.

Slavnostna govornica, predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič, je dejala, da imajo praktični

letos ranljivim skupinam so glasno vrnil volilno pravico.

Prizadevanja za kakovostno podporo in ustvarjanje domačnosti sta pozdravila tudi mengeški župan Bogo Ropotar in minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac. »Pomemben del vsake socialnovarstvene storitve predstavlja tudi prostor, kjer se izvaja. Sodobno urejeni in dostopi prostori omogočajo samostojnost, ohranjanje pridobljenih in razvoj novih spretnosti ter tudi socialnih veščin. Ključno je ohranjanje visoke kakovosti življenja uporabnikov in krepitev njihovega občutka samopodrdtve,« je med drugim poudaril minister.

V prizidku so med drugim uredili tri dvoposteljne sobe.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Vlaganja v Našo hišo, ki so potekala od lanskega marca, so financirali z lastnimi sredstvi v višini blizu 1,5 milijona evrov.

Varstveno-delovni center INCE ob tem čaka še en zalogaj. Lanske katastrofalne poplave in nato še požar so namreč uničili prostore enote ZU v Mostah pri Komendi, namenjene umetniškemu ustvarjanju. Trenutno gostujejo na nadomestni

in simbolni pomen, saj novi prostori poleg bistvenega izboljšanja kakovosti bivanja in življenja stanovalcev ter delovnih pogojev zaposlenih sporočajo, da smo skupnosti, ki skrbi za najranljivejše. Ob tem je izrazila zadovoljstvo, da je državni zbor

Ko sva bili še čisto majhni ...

STANISLAVA BOROVŠAK

Ko sva bili še čisto majhni, sta šla očka in mamica v partizane in midve sva ostali sami, brez mame ...

Nadaljnjih verzov pesmice, ki jo leta 1947 spisala najina učiteljica prvega razreda, gospa Francka Udovičeva (Živičeva), se več ne spominjam. Spominjam pa se, kako sva s sestrico, dvojčico Marico, stali na odru takratne kinodvorane, se čvrsto držali za roke in s pogledom iskali mamico in ata, ki sta se udeležila proslave ob državnem prazniku. Recitali sva, kot naju je naučila prijazna učiteljica. S pogledom sem iskala mamico, kajti bala sem se, da bi nama nenadoma izginila tako kot

takrat, ko sva bili še čisto majhni, stari komaj tri leta.

Bilo je leto 1943 v Radovljici. Nekega pomladnega dne sva morali ostati čez noč pri starih starših v Predtrgu, čisto blizu našega doma. V njihovi sobi, ki smo ji rekli »hiša«, je stalo pohištvo naše spalnice in najina otroška posteljica. Na steni sta viseli slike najinih angelov varuhov, h katerima sva vsak večer molili in obljubliali, da bova prihodni. Nisva hoteli spati, jokalili sva, hoteli sva domov k mamici. Klicali sva jo, prosili na kolenih, naj vendar pride. Vsi smo jokali, tudi stara mama in teta Rezka. Stari ata naju je vzel v naročje, posadil vsako na eno koleno in naju z »Dirja, dirja kona, v Krana po kosta, na, v Radolco po kastrolco,

v Trž'č pa po zvonč'č« želel spraviti v dobro voljo. Midve pa sva še vedno jokalili. Vse me je stiskalo, zajemala sem sapo, cepetala z nogami in hlipaje klicala svojo mamico. Od onemoglosti sva zaspali. Drugo jutro je bilo še huje. Povsod sva jo iskali. Po klancu navzgor do Žgajnarja, kjer sva bili doma, sva odšli brez vednosti starih staršev. Kljube hišnih vrat nisva mogli doseči, zato sva sedli na prag in čakali na mamico ter jokalili. Po naju je prišel stari ata in naju odnesel nazaj v Fajfarjevo hišo, kot so rekli domu mojih starih staršev. Stara mama nama je povedala, da sta se atek in mamica odpeljala z vlakom in da ne ve, kdaj se bosta vrnila.

Še dolgo sva uhajali iz najinega novega doma.

Mara Bertonec leta 1940 / Foto: arhiv avtorice

KO SVA BILI ŠE ČISTO MAJHNI (2)

Posedali sva na pragu Žgajnarjeve hiše in čakali na starše. Nekega dne sva ugotovili, da v hiši živijo drugi ljudje. Od takrat nisva več uhajali iz Grabna. Navadili sva se čakati mamico v novem domu. Očeta nisva pogrešali, saj ga skoraj poznali nisva.

Družinska sreča

Mama je nam otrokom večkrat pripovedovala, kako je bilo, ko je rodila naju – dvojčici.

Po dveh letih zakona sta se oče in mati odločila za naraščaj. Mama je redno hodila na pregled k zdravniku, ki ni nikoli slišal bitja dveh srčkov. Zdravnik dr. Debevc je pričakoval normalen porod, pri katerem naj bi pomagala baba Angela Kolman.

(Se nadaljuje)

Suhi zid še ni pozabljen

Tehnike suhozidne gradnje na Slovenskem ne poznamo le na Krasu in v Istri, temveč tudi na Gorenjskem, v delavnici Šole prenove pa so v zadnjih dneh prenavljali grajski hrib v Škofji Loki.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Tehnika suhozidne gradnje je od leta 2018 vpisana na Unescov reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Opredeljena je kot večšina zidanja brez uporabe veziva, pri kateri z odbiranjem razpoložljivega lokalnega kamna, pridobljenega s čiščenjem in urejanjem zemljišč, ter ob razumevanju skladnje nastajajo različni tipi trdnih kamnitih objektov.

»Združenje zgodovinskih mest Slovenije skupaj s partnerji – Fakulteto za arhitekturo, Srednjo gradbeno, geodetsko in okoljevarstveno šolo in Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije – izvaja projekt Šola prenove. V okviru tega projekta potekajo delavnice, s katerimi želimo obuditi nekatera stara znanja obrti in spretnosti, ki so potrebna za kvalitetno prenovo. Eno od teh znanj, ki so se izgubljala in za katero skušamo najti načine, kako ga znova postaviti v okolje, je suhi zid oziroma suha gradnja. Suhi zid je znan po vseh pokrajinah v Sloveniji, zato smo, v dobrem sodelovanju z Občino Škofja Loka, pripravili delavnico tukaj na brežini

Pri suhi gradnji so uporabili skale, ki so jih dobili na kraju gradnje, podrli pa so tudi nekaj originalnih zidov, ki so bili posedeni, in so jih postavili nazaj. / Foto: Vilma Stanovnik

Škofjeloškega gradu,« je povedala Generalna sekretarka Zgodovinskih mest Slovenije Mateja Hafner Dolenc.

gradnja uporabljena zato, da so iz te brežine ustvarili terase. S tem posegom se prilagajamo načinu, ki so ga upo-

To pa pomeni, da uporabljamo skale, ki smo jih dobili tukaj. Podrli smo tudi nekaj originalnih zidov, ki so bili posedeni, in jih bomo postavili nazaj. V to dovajamo nekaj tehnologij, ki bodo pomagale zadrževati toke vode in posedanje brega. To pomeni drenažne sisteme do določene mere. Ne uporabljamo pa sodobnih materialov, kot so betoni in železne konstrukcije, zato ker bi s tem samo dodatno obremenjevali brežino in povečali tveganje posedanja,« je povedal Tomaž Furlan.

Ta teden je v Škofji Loki potekala zanimiva in poučna delavnica suhozidne gradnje. Veščine in tehnike suhozida so tako kot Škofjeloški pasijon vpisne na Unescov reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Dela so potekala pod mentorstvom kamnoseka, kiparja in restavratorja Tomaža Furlana. »Na bregu nad Nunskim vrtom je bila suha

rabljali v preteklosti, in sicer z željo, da ne bi spreminjali pejsaža tega dela, ampak bi dograjevali na isti način in dobili celotni breg lepo urejen.

Dela se naposled končujejo

Rekonstrukcija in nadzidava Osnovne šole Jela Janežiča v Škofji Loki bosta ob koncu junija končani. Po razglasitvi stečaja na javnem razpisu izbranega izvajalca so se namreč z novim izvajalcem dela ponovno začela marca letos.

KLARA MRAK

Škofja Loka – Težko pričakovano, a vendarle se bo uredilo. Obetajo se novi prostori, prenovljeno šolo zagotovo najbolj čakajo učenci in učitelji Osnovne šole Jela Janežiča, ki je v tem šolskem letu niso dočakali. »Skladno

s spremenjeno pogodbo bo novi izvajalec vsa dela zaključil do 26. junija, ko bo predal tudi vso potrebno dokumentacijo za vlogo za uporabno dovoljenje. Večina notranjih del je sicer že zaključena, trenutno se pospešeno ureja še okolica šole,« so nam povedali na

Občini Škofja Loka. »Pričakujemo, da bo vloga za uporabno dovoljenje oddana do konca junija ter da bomo uporabno dovoljenje pridobili do 1. septembra. Skupaj z vodstvom šole načrtujemo, da bo z začetkom novega šolskega leta pouk za vse učenke in učence OŠ Jela

Janežiča potekal na matični šoli,« se na občini ob koncu šolskega leta nadejajo začetka prihodnjega.

Steze in stezice

Koliko stez in stezic so prehodili v iztekačem se šolskem letu, se zagotovo najbolj zavedajo učenci in učitelji. »Naši novi so bili prostori Partizanske 1 (Društvo invalidov, Društvo upokojencev, Univerza za tretje življenjsko obdobje) in Vrtca Škofja Loka, in to poleg kapucinov, gasilskega doma, Zavoda za šport, Društva Sožitje. Izkušnje na različnih lokacijah so nas naučile, kako pomembni so sodelovanje, prilagodljivost in vztrajnost,« je zapisala ravnateljica Marjeta Šmid, ki se s sodelavci zaveda, da so bili kljub težkim razmeram učenci zelo uspešni. »Učitelji so skupaj z učenci s predanostjo in inovativnimi pristopi ustvarjali spodbudno učno okolje, da so učenci lahko razvijali svoje talente, raziskovali nove ideje in se soočali z izzivi. Raznolike naloge in praktični projekti so omogočili, da je bilo učenje zanimivo in privlačno.«

Dela na Osnovni šoli Jela Janežiča bodo končana proti koncu junija. / Foto: Gorazd Kavčič

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

Sezona
drzних
pogledov
in odprtega
duha

VPIŠITE
ABONMA!
od 17. do 29. junija

pgk.si

24 25

Blagajna
+386 (0)4 20 10 200
blagajna@pgk.si

Spletna prodaja
pgk.olaii.com

Gorenjski Glas

Sodelovanje za varne prevoze

VILMA STANOVNIK

Dvorje – Grad Strmol v Dvorjah pri Cerkljah je bil minulo sredo prizorišče prijetejnega druženja slovenskih judoistov, med katerimi je bila tudi odlična kranjska športnica Anka Pogačnik (Judo klub Triglav Kranj), ki se je prejšnji mesec uvrstila na letošnje olimpijske igre, ki se bodo čez dober mesec

oziroma natanko 35 dni začele v Parizu.

Ob tej priložnosti sta že osmo zaporedno pogodbo podpisala Judo zveza Slovenije in Suzuki Slovenija. Z njihovimi avtomobili si judoisti, trenerji in funkcionarji olajšajo dnevne poti na treninge in druge uradne obveznosti. Letos so v uporabo dobili štiri najnovejša vozila Suzuki Vitara.

Predsednik Judo zveze Slovenije Bogdan Gabrovec je simbolično prejel ključave avtomobila z rok direktorja Suzuki Slovenija Petra Verčiča. / Foto: Primož Pičulin

Novi trener košarkarjev

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Košarkarji LTH Castingsa imajo novega trenerja. Škofjeločane, ki so v minuli sezoni pod vodstvom Luke Bassina veljali za presenečenje Lige Nova KBM, bo v novi sezoni vodil

50-letni Dejan Prokič. »Gre za trenerja, ki ima ogromno košarkarskega znanja in mednarodnih izkušenj. Prepričani smo, da je prava izbira in da bomo imeli uspešno sezono,« je povedal predsednik KK Škofja Loka Anže Kalan.

V Pariz tudi naši odbojkarji

Naša moška odbojcarska reprezentanca je na torkovi tekmi tretjega turnirja elitne Lige narodov pred slovenskimi navijači z zmago dokončno osvojila olimpijsko vozovnico za nastop v Parizu.

VILMA STANOVNIK

Ljubljana – Naša odbojcarska reprezentanca se je na uvodni tekmi tretjega turnirja Lige narodov, ki od torka poteka v Stožicah, najprej pomerila z reprezentanco Argentine. Tekma je bila še posebno čustvena, saj je pred srečanjem z mednarodne zveze prišla informacija, da Slovenija za pot na olimpijske igre v Parizu potrebuje zmago, tako da je bil motiv igralcev pred glasnimi domačimi navijači še večji.

Slovenska ekipa je na igrišče prišla v standardni postavi – s podajalcem Gregorjem Ropretom, korektorjem Tončkom Šternom, sprejemalcema Klemnom Čebuljem in Tinetom Urnautom ter prostim igralcem Janijem Kovačičem. Prvi servis je pripadel Tinetu Urnautu, argentinska žoga pa je končala v avtu, tako da je Slovenija povedla z 1 : 0. Tekma je bila nato ves čas izenačena, vendar so na koncu vse tri nize osvojili naši odbojkarji in slavili z rezultatom 3 : 0 (23, 22, 27).

Sanje so se uresničile

Varovanci selektorja Gheorgheja Cretuja so tako spisali novo poglavje slovenske odbojcarske zgodovine

Slovenska odbojcarska reprezentanca se je pred domačimi navijači veselila prve uvrstitve na olimpijske igre. / Foto: VolleyballWorld

in se prvič uvrstili na olimpijski turnir. »Zelo ponosen sem na ekipo, vesel sem, da so se njihove sanje uresničile

po tekmi poudaril selektor Slovenije Gheorghe Cretu.

»Zelo sem hvaležen za vso podporo, ki smo jo ime-

ki se je uvrstila na olimpijske igre, je prehodila tako dolgo pot in začela skoraj na dnu lestvice. Nam je to uspelo in sem zelo ponosen na vse nas in vse tiste, ki so nam pomagali to doseči,« je po tekmi povedal kapetan naše reprezentance Tine Urnaut.

Turnir v Stožicah se nadaljuje še do nedelje. Naša odbojcarska reprezentanca se bo po včerajšnji tekmi s Kubo jutri, v soboto, ob 20.30 pomerila še z reprezentanco Italije, v nedeljo ob 20.30 pa z reprezentanco Srbije.

»Dosegli smo nekaj fenomenalnega in spisali zgodovino slovenske odbojke. Verjeli smo, ko je bilo težko. Redkokatera reprezentanca, ki se je uvrstila na olimpijske igre, je prehodila tako dolgo pot,« je povedal kapetan Tine Urnaut.

le. O tem so sanjali toliko let, o tem sem sanjal tudi jaz, ko sem še igral odbojko. Zdaj, ko sem to doživel z njimi, pa je še toliko bolj posebno,« je

li. Dosegli smo nekaj fenomenalnega in spisali zgodovino slovenske odbojke. Verjeli smo, ko je bilo težko. Redkokatera reprezentanca,

Prvaki bodo najprej igrali na Podnu

Ta konec tedna priprave na olimpijske igre začenja naša moška rokometna reprezentanca, na sedežu Rokometne zveze Slovenije pa so potrdili razpored tekmovanja v novi sezoni.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Konec minule sezone je prinesel občun za obstanek v Ligi NLB, kjer je bila v obračunu z Radovljičani uspešnejša ekipa RD Urbanscape Loka, ki si je tako zagotovila obstanek med slovensko moško elito. Iz nje so se poslovile ekipe Škofljice, Ljubljane in Dobove, ki so izpadle v 1. B slovensko rokometno ligo. Novinec v ligi je Misteral Krško.

Sicer pa je že nekaj časa znano, da se bo število sodelujočih klubov v novi sezoni zmanjšalo na 12 ter da nova sezona prinaša še zanimivejši sistem tekmovanja. V prvem delu se bo ducat klubov merilo po dvokrožnem sistemu. Žreb je določil, da bo v uvodnem krogu, ki bo na sporedu 7. septembra, aktualni prvak Gorenje Velenje gostoval v Škofji Loki. Po zaključku prvega dela

Rokometaši RD Urbanscape Loka bodo tudi v novi sezoni igrali v Ligi NLB. / Foto: Gorazd Kavčič

tekmovanja bo najboljša osmerica nadaljevala boje za naslov prvaka. Ti bodo potekali v dveh skupinah s po štirimi ekipami. Po dve najboljši ekipi bosta napredovali v polfinale, druge se bodo pomerile za razvrstitev od petega do osmega mesta. Nov državni prvak bo postala

ekipa, ki bo v finalnem nizu prva dosegla dve zmagi.

Zadnjevrščena četverica prvega dela Lige NLB se bo medtem borila za obstanek. Ekipa z najskromnejšim izkupičkom po dodatnih šestih tekmah bo neposredno izpadla v nižji rang tekmovanja, medtem ko predzadnja

čakata dodatni tekmi kvalifikacij za mesto med elito proti drugouvrščenemu moštvu 1. B lige.

S potrditvijo tekmovalnega koledarja je znan tudi predviden termin zaključnega turnirja Pokala Slovenije. Ta bo na sporedu 4. in 5. aprila.

ADLER APOTHEKE
FERLACH BOROVLJE
Mag. Theresa Schuller KG

LEKARNA V BOROVVLJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
T: 0043 4227 2225
Pon. - pet.: 8:00 - 12:30 in 14:30 - 18:00, sob.: 8:00 - 12:00

- Zdravila lahko rezervirate tudi po telefonu oz. e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil tudi iz drugih držav EU
- Alternativna medicina (homeopatija, Schüsslerjeve soli...)

Mag. **Blaž PRAPER**

Mag. **Theresa SCHULLER**

Obiščite nas na Facebook-u

GOVORIMO SLOVENSKO
E: narocila@apothekeferlach.at
www.apothekeferlach.at

Telemach Slovenija v nakup T-2

Družba Telemach Slovenija namerava pridobiti najmanj 98,06 odstotka poslovnih deležev T-2.

ANA JAGODIC DOLŽAN

Ljubljana – V torek je Telemach Slovenija s podjetjem Garnol sklenil Pogodbo o nameravani prodaji in nakupu poslovnih deležev v družbi T-2, na podlagi katere namerava pridobiti najmanj 98,06 odstotka deležev. »Prevzem bi Telemachu zagotovil nadaljnji razvoj in širše omrežje ter omogočil učinkovitejše vlaganje v sodobne tehnologije, vrhunske izdelke in uporabniško izkušnjo,« so pojasnili in dodali, da načrtovana naložba obeta znatne koristi tako končnim kupcem kot slovenskemu gospodarstvu. »Prepričani smo, da je konsolidacija nujna za ohranjanje konkurenčnosti na slovenskem trgu ter za spodbujanje digitalizacije in povezljivosti, kar v končni fazi krepi slovensko gospodarstvo,« je podpis pogodbe pospremil

predsednik uprave Tomislav Čizmič.

T-2 je po besedah prokurista Jurija Krča v zadnjih 20 letih oblikoval lokalni trg telekomunikacij ter postal pomemben člen slovenskega telekomunikacijskega trga; zato da bi zagotovili še intenzivnejši razvoj podjetja, pa je bila sprejeta odločitev, da s Telemachom začnejo novo obdobje razvoja. »S Telemachom Slovenija, ki je del skupine United Group, bomo skupaj s strankami, zaposlenimi in poslovnimi partnerji med drugim deležni tudi ugodnosti in prednosti delovanja v okviru mednarodne skupine.«

Pogodbo o nakupu poslovnih deležev družbi nameravata podpisati po opravljenem skrbnem pregledu. Telemach mora nato pridobiti še potrebna soglasja pristojnih regulatorjev.

Po prvem koraku v smeri prevzema so v Telemachu

zagotovili, da bi družba T-2 izpolnjevala svoje obveznosti, kar vključuje tudi obveznost do Slovenskega državnega holdinga, ki je aprila vložil zahtevo za stečaj T-2. Narok je bil razpisán za včeraj, glede na to, da je bil pred tem, v zgodnjih jutranjih urah, v pogajanjih sklenjen dogovor o poravnavi dolga, pa je sodišče narok za začetek stečajnega postopka preložilo na 20. avgust. V tem času naj bi sogovorniki, vključno s Telemachom, dorekli podrobnosti.

Odziv Akosa

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve se je na napovedano prodajo odzvala s pojasnilom, da zakon o elektronskih komunikacijah ob prodaji operaterja ne predvideva njene soglasja. »Bo pa agencija v primeru, da do napovedane prodaje družbe T-2

družbi Telemach Slovenija dejansko pride, aktivno spremljala razvoj trga, predvidoma ponovila analize trgov, na katerih operaterja delujeta, in skladno z izsledki teh po potrebi prilagodila regulatorne ukrepe.«

Naročnike družb Telemach Slovenija in T-2 obvešča, da pogodbe ostajajo v veljavi. »Prodaja podjetja ne vpliva na obstoječa pogodbenarazmerja, saj skladno z obligacijskim zakonikom ta ustvarja pravice in obveznosti med pogodbenima strankama in njunimi pravnimi nasledniki. Tako se obveznosti in pravice iz obstoječih pogodb prenesejo na novega lastnika, ki mora spoštovati obstoječe pogoje, dogovore in obveznosti.« Sicer pa so posledice, ki jih povzročijo nakup podjetja, lahko različne in so odvisne predvsem od dogovorov med kupcem in prodajalcem, so pojasnili.

DOBRO JE VEDETI

Obrestne mere v Sloveniji in na evrskem območju

CVETO ZAPLOTNIK

Banka Slovenije v najnovšem poročilu o poslovanju bank objavlja tudi primerjavo povprečnih slovenskih obrestnih mer s povprečnimi obrestnimi merami na evrskem območju.

Primerjava kaže, da je pri na novo sklenjenih stanovanjskih posojilih z variabilno obrestno mero, ki so jih banke odobrile gospodinjstvom, v Sloveniji obrestna mera višja kot na evrskem območju. Tako je aprila letos v Sloveniji obrestna mera znašala 5,8 odstotka in je bila za eno odstotno točko višja kot aprila lani, na evrskem območju pa 4,8 odstotka in je bila v primerjavi z lanskim aprilom višja za 0,7 odstotne točke. Pri novodobrenih posojilih, sklenjenih s fiksno obrestno mero, je bila obrestna mera tako v Sloveniji kot na evrskem območju nižja kot pri posojilih z variabilno obrestno mero, višina obrestne mere pa je bila dokaj izenačena. V Sloveniji je bila aprila letos 3,7-odstotna, na evrskem območju pa le malo nižja, 3,6-odstotna.

Pri potrošniških posojilih so obrestne mere višje kot

pri stanovanjskih, pri tem pa so za razliko od stanovanjskih v Sloveniji obrestne mere za potrošniška posojila nižje kot na evrskem območju. Pri na novo sklenjenih posojilih z variabilno obrestno mero je aprila letos v Sloveniji obrestna mera znašala 6,6 odstotka, na evrskem območju pa 8,1 odstotka. Podobna razlika je bila pri posojilih s fiksno obrestno mero, v Sloveniji je bila aprila letos 6,5 odstotka in na evrskem območju 7,9 odstotka.

Pri primerjavi obrestnih mer za na novo sklenjene vloge (depozite) gospodinjstev so podatke o fiksni in variabilni obrestni meri združili v enotno obrestno mero. Primerjava kaže, da so v Sloveniji povprečne obrestne mere za vloge nižje kot na evrskem območju. Pri vlogah do enega leta je bila aprila letos v Sloveniji 1,3-odstotna obrestna mera, na evrskem območju pa 3,1-odstotna. Pri vlogah, sklenjenih za več kot eno leto, je razlika manjša: v slovenskih bankah je bila aprila letos 2,5-odstotna, na evrskem območju pa 2,9-odstotna.

Obuditev socialnega dialoga

Prihodnji teden, skoraj leto dni za tem, ko je zamrl dialog v okviru Ekonomsko-socialnega sveta, naj bi predstavniki vlade, sindikatov in delodajalcev znova sedli za skupno mizo.

ANA JAGODIC DOLŽAN

Ljubljana – Socialni partnerji so v začetku junija uskladili besedilo deklaracije o spoštovanju in spodbujanju socialnega dialoga, ki je pogoj za ponovno delovanje Ekonomsko-socialnega sveta (ESS). S podpisi naj bi ga potrdili v ponedeljek, prihodnji petek pa se sestali na prvi seji po lanskem juliju, ko so delodajalske organizacije izstopile iz ESS. V pojasnilu so opozorile na vladno kršenje pravil socialnega dialoga, med drugim na

sprejemanje zakonskih predlogov mimo ESS.

Pred obuditvijo dialoga je glavni izvršni direktor Gospodarske zbornice Slovenije Mitja Gorenšček dejal, da se vračajo z velikim upanjem. Ob tem je minuli ponedeljek glede blokade pojasnil, da so si v gospodarstvu želeli jasno zavezo vlade, da bodo pravila socialnega dialoga znotraj ESS spoštovana, kršitve pa sankcionirane, poleg tega je bilo prisotno pričakovanje, da se bodo nekatere že sprejete zakonske rešitve vrnile v

obravnavo in da se smernice oziroma izhodišča za vse večje reforme najprej znajdejo pred člani ESS.

Prihodnji teden naj bi govorili o predlogih davčnih sprememb, ukrepah na področju zdravstva in spremembah pri evidentiranju delovnega časa; v prvi polovici julija, ko bo predvidoma še ena seja pred poletnimi počitnicami, pa naj bi obravnavali izvajanje zakonov o dolgotrajni oskrbi in čezmejnem opravljanju storitev ter za izhodišča za pokojninsko reformo.

O pokojninskem sistemu

V sredo je vladna stran s predstavniki delodajalcev in sindikatov začela neformalne pogovore o izhodiščih za pokojninsko reformo. Državni sekretar na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Igor Feketija je po srečanju ponovil, da bo za redno upokožitev dovolj 40 letih zavarovalne dobe in do leta 2028 60 let starosti, nato naj bi se ta pogoj po navedbah ministrstva postopoma začel zviševati (po tri mesece na leto) do starosti 62 let v letu 2035.

Za gospodarstvo je po besedah Mitje Gorenščka bolj občutljivo vprašanje morebitne izenačitve prispevnih stopenj za delodajalce in delojemalce, pri čemer delodajalska stran zavzema stališče, da ni prostora za dodatne obremenitve gospodarstva.

Inovacije v osrednji Sloveniji

ANA JAGODIC DOLŽAN

Ljubljana – GZS – Zbornica osrednjeslovenske regije je podelila šest zlatih priznanj za inovacije, devet srebrnih in sedem bronastih ter posebno priznanje za prebojno invencijo.

Z zlatim priznanjem sta bili nagrajeni tudi ekipi inovatorjev podjetij Novartis in Helios TBLUS. V domžalskem podjetju so razvili in komercializirali različice

najbolje prodajanih premazov za kmetijsko in gradbeno mehanizacijo, ki temeljijo na vezivih iz biološko obnovljivih virov in tako omogočajo prehod v krožno gospodarstvo. Rešitev je prejela tudi priznanje za letošnji inovacijski izziv in se uvrstila v izbor najboljših inovacij na nacionalni ravni. Prav tako se bo za najvišje priznanje na Dnevu inovativnosti 10. septembra na Brdu pri Kranju potegovala

rešitev podjetja Novartis. Gre za inovativno tehnologijo, ki omogoča iskanje kritičnih proteinskih nečistoč v bioloških zdravilih in njihovo tarčno odstranjevanje. Kot so še pojasnili, tako pomembno prispeva k večji varnosti in učinkovitosti bioloških zdravil, skrajša proces razvoja in izboljša uspešnost prehoda v fazo proizvodnje.

Bojan Ivančič iz kamniškega podjetja Maitim je

prejel bronasto priznanje za polnilno postajo Bi-charged, ki lahko polni do štiri e-kolesa hkrati ter do štiri USB-naprave, kot so mobilni telefoni, tablice, pametne ure in druge naprave. Posebnost inovacije je v izvedbi z omarico, ki omogoča varnost in zaščito naprav. Bronasti lesk ima tudi Skupnost srčnega mentorstva, prva mentorska skupnost v Sloveniji, ki sta jo razvili Tanja Kolenc iz podjetja Kota 92 in Klavdija Javornik iz domžalskega podjetja Kairos enlighten mentoring.

hellrein
vsa ostala prosta delovna mesta najdete tukaj
Potrebno je osnovno znanje nemščine A1
V naši PE hellrein Klagenfurt/Celovec takoj zaposlimo sodelavce/sodelavke za čiščenje bolnišnice
Prosimo, javite se nam na: +43 699 125 00 177

Večkrat leteli v gore Vožnja pod vplivom droge

SIMON ŠUBIC

Zgornji Brnik – Dežurna ekipa Gorske reševalne službe za helikoptersko reševanje v gorah je s policijskim helikopterjem ta teden večkrat reševala v gorah, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

V ponedeljek so opravili dve intervenciji. Pod Bogatinskim sedlom so pomagali obolelemu pohodniku, na Peci pa štirim tujim planincem, ki so se zaplezali na strmih in nevarnem pobočju. V torek so najprej odleteli v sotesko Fratarice, kjer se je pri skoku v tolmun poškodovala udeleženka soteskanja. Nato so na Rži v okolici Kredarice reševali tujca, ki je neustrezno opremljen zdrsnil na snežišču in

se po srečnem naključju ustavil na robu skalnega skoka. Tretje reševanje pa so v torek opravili še pod goro Kompotela v Kamniško-Savinjskih Alpah, kjer je pohodnik pri sestopu zdrsnil na mokri skali in si poškodoval nogo.

V sredo se je nesreča zgodila v ferati Kamin Široka polica na območju Rudnice v Bohinju. Tujec je v bližini vstopa v ferato začel plezati in pri tem zdrsnil iz stene, padel in se nato nekaj časa prevažal po skalnatem melišču.

»V prihodnjih dneh nas predvidoma čaka pestro vremensko dogajanje. Zato ponovno pozivamo k veliki previdnosti in odgovornosti,« opozarjajo na Policijski upravi Kranj.

Helikoptersko reševanje poškodovanega tujca v ferati Kamin Široka polica na območju Rudnice v Bohinju / Foto: PU Kranj

Trčil v zadnje vozilo v koloni

Mengeš – V ponedeljkovi nesreči pri križišču za Suhadole na cesti med Mostami in Mengšem sta se poškodovali dve osebi. Nesrečo je povzročil voznik osebnega vozila, ki je zaradi neprilagojene hitrosti trčil v zadnje vozilo, stoječe v koloni. Po trčenju je zapeljal v levo, kjer je trčil še v nasproti vozečo voznico osebnega vozila. V nesreči sta se povzročitelj in voznica poškodovali in so ju odpeljali v ljubljanski klinični center.

Tovornjakar izsilil prednost motoristu

Kranj – Kranjski prometni policisti so v ponedeljek popoldne obravnavali prometno nesrečo, v kateri je 24-letni voznik izsilil prednost 50-letnemu motoristu in s tovornim vozilom trčil vanj. Motorist se je pri trčenju hudo poškodoval. Na kraju mu je prvo pomoč nudilo zdravstveno osebje, nato so ga z reševalnim vozilom prepeljali v ljubljanski klinični center. Policisti zoper povzročitelja vodijo postopek v smeri kaznivega dejanja iz poglavja kaznivih dejanj zoper varnost javnega prometa. O vseh ugotovitvah bodo obveščali pristojno državno tožilstvo.

Krasijo jih pogum, volja, vztrajnost ...

Minuli konec tedna je na območju Bleda in Bohinja vnovič potekal Pohod razuma, volje in moči – Brajnikov memorial. Tekmovanje je leta 1993 prvič organiziral gorenjski policist in gorski reševalec Mitja Brajnik, ki se je leta 1997 tragično ponesrečil na Okrešlju.

SIMON ŠUBIC

Ribno – Na jubilejnem Pohodu razuma, volje in moči – Brajnikovem memorialu, najtežji dvodnevni športni preizkušnji, kot poudarjajo organizatorji (Športno društvo Bled 92 v sodelovanju s policijo, Slovensko vojsko in Upravo RS za zaščito in reševanje), je bila znova najboljša moška ekipa Specialne enote Generalne policijske uprave pred Gorsko reševalno službo Kranj 1 in ekipa Enot za specialno delovanje Slovenske vojske. Na fizično in psihično izjemno zahtevni preizkušnji moči, volje, vztrajnosti in poguma se je sicer letos pomerilo 32 ekip, od tega 22 moških, dve ženski in osem mešanih

ekip aktivnih pripadnikov policije, Slovenske vojske, Uprave RS za zaščito in reševanje, gorskih reševalcev in poklicnih gasilcev. Že tretje leto sta se pridružili dve ekipi hrvaških policistov.

Tekmovanje se je minuli petek začelo na Bledu, kjer so morali tekmovalci najprej v jezeru preplavati 700 metrov, nato so kolesarili dobrih 36 kilometrov do Bohinja. Tam so se podali na več kot 21 kilometrov dolg gorski pohod in ponovno kolesarili 20 kilometrov do Biatlonskega centra na Pokljuki, kjer se je dan končal s streljanjem v tarčo. Drugi dan, v soboto, so že precej utrujeni tekmovalci najprej pet kilometrov tekli ob Bohinjskem jezeru, nato pa po

Robert Vehovec, Sektor prometne policije: »V policiji se zavedamo, da bo treba v prihodnje nadzor na tem področju krepiti.« / Foto: AVP/Jakob Pintar (STA)

agenciji poudarjajo povečanje frekvence in intenzivnosti policijskih nadzorov, izboljšanje ozaveščanja in

za droge, ki jih je ta teden predala policiji.

Neustrezno psihofizično stanje voznikov ima po podatkih policije še vedno najpomembnejši posredni vpliv na nastanek prometnih nesreč. Okrog desetina prometnih nesreč je povezana z vožnjo pod vplivom alkohola, v zadnjih letih pa se policisti vse pogosteje srečujejo tudi z vozniki, ki vozijo pod vplivom prepovedanih drog in drugih psihoaktivnih snovi. »Gre za področje, ki je z vidika nadzora veliko zahtevnejše kot preizkušanje alkoholiziranih voznikov,

Vožnja pod vplivom psihoaktivnih snovi je zelo nevarna, stanje pa je glede na izsledke nacionalne raziskave skrb vzbujajoče, so opozorili na novinarski konferenci Agencije za varnost prometa in policije.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Več kot četrtina vprašanih v nacionalni raziskavi Uporaba drog, alkohola in drugih psihoaktivnih snovi v povezavi z vožnjo motornega vozila, narejeni na vzorcu 3301 anketirancev, je v zadnjem letu uživalo droge, med katerimi prednjačijo kanabis, kokain, ekstazi, halucinogene droge in pomirjevala.

»Na Agenciji RS za varnost prometa opozarjamo o nevarnostih vožnje pod vplivom psihoaktivnih snovi. Vendar je kar 61 odstotkov anketirancev na vprašanje, ali so v zadnjem letu po zaužitju droge tudi vozili, odgovorilo pritrdilno. Še bolj skrb vzbujajoče je podatek, da jih je skoraj polovica zraven pila alkohol. Naravnost alarmantno pa je, da je 40 odstotkov voznikov pod vplivom drog vozilo vsaj enega

Do konca junija poteka nacionalna preventivna akcija Droge, prva tovrstna doslej. V času akcije policisti izvajajo poostren nadzor nad vozniki pod vplivom alkohola in/ali prepovedanih drog.

izobraževanja, strožje kazni za vožnjo pod vplivom alkohola in drog ter povečanje dostopnosti programov za zdravljenje odvisnosti. Agencija je letos priskrbela dodatnih tisoč hitrih testov

zato policiste usposabljam, da na podlagi telesnih znakov prepoznajo simptome, da je neka oseba lahko pod vplivom psihoaktivnih snovi,« je povedal Robert Vehovec iz Sektorja prometne policije na Generalni policijski upravi. Po njegovih besedah lahko iz izkušenj v tujini pričakujemo, da se bo problematika na tem področju v Sloveniji zagotovo povečala. »V policiji se zato zavedamo, da bo treba v prihodnje nadzor na tem področju krepiti,« poudarja Vehovec.

V letošnjih prvih petih mesecih se je zaradi povzročiteljev pod vplivom prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi pripetilo 28 prometnih nesreč, v katerih so umrli trije udeleženci, sedem se jih je hudo poškodovalo, pet pa lažje. Policisti so odredili 598 strokovnih pregledov na droge, od tega je bilo 69 rezultatov pozitivnih in 95 negativnih, 351 udeležencev je pregled odklonilo. Lani se je zaradi povzročiteljev pod vplivom prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi pripetilo 92 prometnih nesreč, od tega 44 s telesno poškodbo udeleženca. Policisti so odredili 1505 strokovnih pregledov na droge, od tega je bilo 264 rezultatov pozitivnih, 276 negativnih, 812 udeležencev pa je pregled odklonilo.

Udeleženci Brajnikovega memoriala so morali premagati vrsto zahtevnih preizkušenj, med drugim so morali prečiti tudi Savo Bohinjko. / Foto: arhiv organizatorja

zgodila tragična nesreča ob usposabljanju gorskih reševalcev, v kateri je Mitja Brajnik izgubil življenje. Takrat

so tekmovanje preimenovali v Brajnikov memorial, ki sta se ga leta 2003 prvič udeležili tudi ženski ekipi.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Čas mineva, zgodbe ostajajo

V Trziškem muzeju so minulo soboto pripravili Poletno muzejsko noč in tudi praznovali jubilej. A ker zgodovina ni matematika, kot je dejala direktorica Trziškega muzeja Jana Babšek, se je po tem, ko so našli staro odločbo, izkazalo, da je bil muzej ustanovljen leta 1955 in ne 1964, kot se je beležilo doslej.

SUZANA P. KOVAČIČ

V prav prijetnem vzdušju in pričakovanju so trziški muzealci ob sedemdesetletnici. »Nima veliko muzejev na Slovenskem tako dolge in bogate tradicije, tako velike želje po ohranjanju identitete kot v Trziču. Zavedamo pa se, da taka institucija, kot je Trziški muzej z vsemi zbirkami, znanjem in raziskovanjem, ne nastane z enim človekom, ne nastane z eno generacijo,« je povedala direktorica Trziškega muzeja Jana Babšek minulo soboto na vrtni zabavi ob Pollakovih kajži. Pionirja Kozma Ahačiča in Jožeta Rakovca je sedanja direktorica muzeja poudarila kot simbola povojnega gibanja z neverjetnimi koraki na področju trziškega muzealstva. »Tradicija se nadaljuje in tudi sedanji sodelavci delamo lepe korake na področju muzealstva. Strokovna

javnost nas prepoznava kot enega bolj živahnih muzejev, povezanih s skupnostjo, kot muzej s sodobnimi razstavami; in za to se zahvaljujem prav vsem sodelavcem, ki soustvarjajo to zgodbo. Kajti brez strokovnosti, navdušenja, ljubezni do dediščine, odnosa do tega pravzaprav ne bi bilo narejenega toliko in na tako dober način.«

Muzejska misel je bistveno starejša

Kustos v Trziškem muzeju dr. Bojan Knific je pojasnil, da je bila misel o muzeju v Trziču živa zelo zgodaj, že okrog prve svetovne vojne. A so že pred njo, kot je dejal, ljudje zbirali gradivo, muzejska misel pa je še bistveno starejša in se je oblikovala z identiteto ljudi, ki so živeli v tem prostoru. »Trzičani imamo marsikaj skupnega, smo na marsikaj ponosni in začetki te misli nedvomno

sodijo že v 19. stoletje.« Dr. Knific je povzel zgodovino, govoril o ljudeh, ki so zbirali gradivo med svetovnimi vojnami. Veliko zbirko, povezano s šolstvom, je imel že Jožef Kragl, nadučitelj v Trziču, govoril je o idejah o več muzejih z različnimi vsebinami. Po drugi svetovni vojni so se razmere spremenile. »Tisti, ki so imeli pomen in vlogo v času pred drugo svetovno vojno, so jo po njej praviloma izgubili in tam do začetka petdesetih let zbledi tudi ideja o ustanovitvi trziškega muzeja,« je pojasnil.

Vztrajno stopajo po samostojni poti

Leta 1952 je bilo v Trziču, kot je nadaljeval Knific, ustanovljeno muzejsko društvo. Sprva je muzejska sekcija delovala v okviru turističnega društva, še istega leta pa je začelo delovati samostojno muzejsko

Sodelavci Trziškega muzeja v opravah, ki spominjajo na neke druge čase; od leve: Boštjan Meglič, Bojan Knific, Dragan Živkovič, Andreja Rauch, Sonja Koren Valjavec, Nika Buček, Jana Babšek in Nevenka Bizjak / Foto: Tina Dokl

društvo. V prvem upravnem odboru so bili prof. Jože Rakovec, prof. Slava Rakovec, dr. Kozma Ahačič, Konrad Mehle, Mihael Petek, Franci Globočnik, Janez Perko, Andrej Tišler, Gašper Štibelj in Mirko Brejc. Leta 1955 je z odločbo trziške občine Trziški muzej postal proračunska ustanova, mesto upravnika je zasedel dr. Kozma Ahačič. Še nekaj mejnikov je bilo, denimo leta 1969 je bil muzej pridružen Delavski univerzi Trzič, leta 1974 je postal del novoustanovljenega Zavoda za kulturo in izobraževanje. Med imeni, ki so pomembno zaznamovala preteklost muzeja, se pojavita tudi Janez Šter in Zvonka Pretnar, ki je poskrbela za izjemen razvoj čevljarske zbirke. Leta 1999 je Trziški muzej ponovno stopil na samostojno pot in na tej poti vztraja še danes.

Brez podpore ne gre

»Verjetno se vsi strinjamo, da smo upravičeno ponosni na naš Trziški muzej. Se mi pa zdi, kot je z veliko trziškimi stvarmi, da nam šele ljudje od drugod povedo, kako dober, strokoven, profesionalen je ta muzej. Tudi sam vidim toliko predmetov, a predvsem zgodb, ki jih lahko opišemo na tako lep način – in to sodelavcem Trziškega muzeja res uspeva,« je povedal trziški župan Peter Miklič in za letos napovedal tudi obnovo fužine Germovke in njene okolice. »Katera koli letnica je že, vsaka je pomembna, Trziškemu muzeju s sodelavci želim samo, da gre še naprej po tej poti, na Občini Trzič bomo stali za njimi.« Trziški muzej je lokalni muzej, ustanovila ga je Občina Trzič, a na več področjih opravlja tudi državno službo varovanja dediščine. Kot je še poudarila direktorica

muzeja Jana Babšek, se za njegov obstoj in nadaljnji razvoj lahko zahvalijo tudi razumevanju občinskih uprav vse do danes.

Nadaljevanje sobotne vrtno zabave so s svojo toaletno nostalgijo pričarale članice Društva plesalk v tretjem življenjskem obdobju pod mentorstvom dr. Metke Knific Zaletelj. Plesalke so se ozrle v čas 50. in 60. let prejšnjega stoletja in na hudomušen način predstavile, tudi komentirale, kaj se je takrat pelo, plesalo, oblačilo in še kaj. Vključile so zanimive pripovedi in spomine Trzičanov na te čase, pripovedi obogatile z ljudskimi plesi, ki so bili takrat še živi, in jih prepletile s tistimi, ki so šele prihajali v modo. Bil je pred 70 leti, čas mineva, zgodbe ostajajo ... Tudi z odlično pevko Kristino Oberžan s skupino, ki je prijetno sklenila Poletno muzejsko noč pod zvezdami ...

Članice Društva plesalk v tretjem življenjskem obdobju so se z mladima voditeljicama ozrle v čas 50. in 60. let prejšnjega stoletja in na hudomušen način predstavile, tudi komentirale, kaj se je takrat pelo, plesalo, oblačilo in še kaj. / Foto: Tina Dokl

Kultura

Premiera Sofoklejeve Antigone v izvedbi Združenega medvoškega gledališča Stran 14

Pogovor

Nika Kržišnik, prejemnica državnega priznanja na področju prostovoljstva Stran 15

Zanimivosti

V glino ujeti pravljичni motivi na razstavi Pravljīčnih 7 Lidije Debelak iz Gorenje vasi Stran 16

Od petka do petka

Slovenija bo 23. polnopravna članica Evropske vesoljske agencije postala 1. januarja 2025. Sporazum o tem so podpisali v torek. / Foto: Ukorn/Daniel Novaković (STA)

Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar pojasnjuje, da odločitev o podaljšanju nadzora na mejah s Hrvaško in Madžarsko med drugim temelji tudi na napetih varnostnih razmerah po svetu. / Foto: Gorazd Kavčič

Bruto domači proizvod na prebivalca je bil v letu 2023 skoraj šestkrat tolikšen kot leta 1991, so izračunali v državnem statističnem uradu. / Foto: Gorazd Kavčič

Slovenija bo postala polnopravna članica Ese

SIMON ŠUBIC

Dodatne priložnosti za Slovenijo

Slovenija bo prihodnje leto postala 23. polnopravna članica Evropske vesoljske agencije (Esa). Sporazum o tem sta v torek v Parizu podpisala predsednik vlade Robert Golob in generalni direktor Ese Josef Aschbacher, v nadaljevanju pa ga mora ratificirati še državni zbor. Golob je po podpisu sporazuma dejal, da bo Slovenija v Esi aktivno sodelovala in prispevala s svojim znanjem, strokovnjaki in inovativnimi pristopi. »Če želimo biti na ravni EU globalno konkurenčni, potem je vesoljska tehnologija eno izmed ključnih področij,« je poudaril. »Verjamem, da bomo polnopravno članstvo v Esi izkoristili do zadnje priložnosti in ponesli Slovenijo še dlje v vesolje,« je dodal gospodarski minister Matjaž Han, pod katerega resor sodi tudi Slovenska vesoljska pisarna, ki je zaslužna za uspešen zaključek pogajanj za polnopravno članstvo Slovenije v Esi. Ta ima trenutno 22 držav članic, med njimi 20 članic Evropske unije ter Norveško in Švico. Slovenija z Eso sodeluje od leta 2009, pridruženveni sporazum je podpisala v letu 2016. Od takrat je več

kot 30 slovenskih partnerjev z Eso podpisalo 114 pogodb v skupni višini približno 42,1 milijona evrov. Istočasno se število registriranih podjetij in institucij za pridobivanje projektov pri Esi močno povečuje, danes jih je že več kot sto. Polnopravno članstvo v tej organizaciji bo prineslo Sloveniji številne dodatne priložnosti, tudi možnosti za sodelovanje v programih, v katerih slovenski vesoljski sektor doslej ni mogel sodelovati. Vlada je ob tem poudarila, da je v Planici vzpostavljen eden od raziskovalnih centrov Ese. Gre za rezultat aktivnosti Instituta Jožef Stefan na področju raziskav, ki simulirajo adaptacijo fizioloških sistemov na breztežnost. V centru je za potrebe raziskav na voljo tudi ena od samo treh človeških centrifug Evropske vesoljske agencije.

Podaljšanje nadzora na mejah

Vlada je v sredo z odlokom podaljšala nadzor na mejah s Hrvaško in Madžarsko za šest mesecev, do vključno 21. decembra. Odločitev vlade med drugim temelji na napetih varnostnih razmerah po svetu, zlasti na Bližnjem vzhodu, je pojasnil notranji minister Boštjan Poklukar. »V zadnjem času je prišlo do novih groženj, ki imajo resen učinek

na javni red in notranjo varnost tako v Sloveniji kot v celotni Evropski uniji. Te izhajajo iz konflikta na Bližnjem vzhodu ter zaostritve odnosov med Iranom in Izraelom,« je povedal. Po njegovi oceni se varnostne razmere na Bližnjem vzhodu do zdaj niso izboljšale, zato Slovenija nadaljuje nadzor na mejah. Ob tem je tudi opozoril na nova varnostna tveganja, povezana z rusko invazijo na Ukrajino, in spomnil, da je bila Slovenija v zadnjih mesecih večkrat tarča kibernetičnih napadov. Za podaljšanje nadzora so se odločili tudi zaradi morebitnih varnostnih tveganj v povezavi z evropskim nogometnim prvenstvom v Nemčiji, prihajajočimi olimpijskimi igrami v Parizu in zaradi nezakonitih migracij. Dodal je še, da je Slovenija pripravljena sodelovati v trilateralnih mešanih policijskih patrolah z Italijo in Hrvaško pri varovanju zunanje schengenske meje. Te bi po njegovem mnenju lahko bile alternativa nadzoru na notranjih mejah. Slovenija je nadzor na meji s Hrvaško in Madžarsko zaradi poslabšanja varnostnih razmer na Bližnjem vzhodu in povečane nevarnosti terorizma uvedla 21. oktobra lani, ko ga je iz enakih razlogov uvedla tudi Italija na meji s Slovenijo.

Šestkrat večji BDP

Statistični urad je ob prihajajočem dnevu državnosti pripravil pregled podatkov o stanju v Sloveniji v primerjavi z letom 1991 ob osamosvojitvi. Po podatkih statističnega urada je bil bruto domači proizvod na prebivalca lani skoraj šestkrat tolikšen kot leta 1991. Na začetku leta 2023 je v Sloveniji živelo 2.116.972 prebivalcev, kar je 117.027 ljudi ali 5,9 odstotka več kot ob osamosvojitvi. V tem času se je delež prebivalcev, mlajših od 15 let, zmanjšal z 20,6 na 15 odstotkov, delež starejših od 64 let pa se je povečal z 10,8 odstotka na 21,4 odstotka. V zgodovini Slovenije je bila inflacija najvišja ob osamosvojitvi, 247,1-odstotna, v letih 2015 in 2020 je imela celo deflacijo, medtem ko je bila letos aprila letna inflacija 3-odstotna, so navedli v statističnem uradu. Lani je Slovenijo obiskalo 6,2 milijona turistov, v primerjavi z letom 1991 jih je bilo štirikrat toliko.

DeSUS vodi Dimovski

Stranka DeSUS je na sobotnem kongresu za novega predsednika izvolila profesorja na ljubljanski ekonomski fakulteti Vlada Dimovskega. Kot pravi, je glavni cilj stranke vrnitev v parlament. Nekdanji minister za delo je v DeSUS vstopil marca.

Slovinci v zamejstvu (960)

Hodiška Zvezda žari 120 let

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Aprila leta 1904 so na pobudo tedanjega župnika Janeza Sporna v Hodišah/Keutschach nad južno obalo Vrbskega jezera ustanovili Pevsko društvo Zvezda, ki se je kasneje preimenovalo v Izobraževalno in pevsko društvo Zvezda in nato v Slovensko prosvetno društvo Zvezda. Od ustanovitve je minilo 120 let in v soboto, 8. junija, so v starodavni hodiški Grajski štali v podgeslomu Sveti, sveti zvezda krasnoproslavili ta jubilej. Istočasno pa je tamburaška skupina Starabanda, ki jo vodi Jörg Errenst in v kateri igrajo tudi Hodišani, praznovala dvajset let delovanja. Zvezda je bila tudi tokrat zvesta tradiciji dvojezičnosti in je v program vključila tako nemško kot slovensko govoreče skupine iz Roža: moški

pevski zbor Bilka iz Bilčovsa, pevsko skupino Seental – Stimmen iz Hodiš, kvartet Demonda in MGV iz Reifnitza/Ribnice ob Vrbskem jezeru, Kvartet Gorjancev, ki je nova pevka skupina iz Kotmare vasi, pevsko skupino Svrž pod vodstvom Aleksa Schusterja, ki je tudi predsednik Kulturnega društva Peter Markovič v Rožeku in seveda tamburaško skupino Starabanda. Jubileja so svojim obiskom počastili tudi

poslanec deželnega zbora Ervin Hukarevič, generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu dr. Anton Novak in hodiški župan Gerhard Oleschko. Ta je obljubil podvojitev letne občinske podpore in podelitev občinskega grba.

Sploh minevajo na južnem Koroškem tedni pred počitnicami v znamenju praznovanja jubilejev. Četrto stoletje delovanja je v soboto praznovalo dvojezično

Danes, 21. junija, ob 20. uri se bo s koncertom v cerkvi svetega Vida v Dravogradu začel 31. pevski festival Suha, eden od vrhunskih kulturnih dogodkov na Koroškem. Jutri, 22. junija, ob 20. uri pa bo koncert v gradu v Suhi/Neuhausu na Koroškem. Letos nastopajo pevke in pevci iz Nizozemske, Slovenije in Avstrije. Informacije so na spletni strani Okteta Suha, organizatorja tradicionalne prireditve.

Predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Avguštin Brumnik je predsedniku Zvezde Francu Spitzerju izročil zlato priznanje za dolgoletno delovanje za obstoj slovenskega jezika in kulture na Koroškem. / Foto: tednik Novice Celovec

Kulturno društvo Šmarjeta - Apače v Rožu. Njegova prva predsednica je bila Rozi Wernig iz Kočuhe, zdaj pa ga vodi njena hčerka Andrea. V Dobrli vasi/Eberndorfu je srebrni jubilej delovanja praznoval večjezični zasebni vrtec Mavrica. Ker se je občina upirala v svojem vrtcu ustanoviti dvojezično skupino, so slovenski starši ustanovili zasebni vrtec, ki je danes enakopraven partner v

vzgoji in izobraževanju. Pol stoletja delovanja pa letos praznuje Prosvetno društvo Lipa iz Velikovca, ustanovljeno leta 1974. Njegov predhodnik Katoliško izobraževalno društvo je bilo ustanovljeno leta 1906, vendar je med drugo svetovno vojno in po njej delo zamrlo. Tudi po letu 1974 ni bilo lahko. Kar desetletje je trajalo, da je društvo smelo organizirati prireditve v občinski hiši.

Po svetu

Stari in novi obrazi

Na nedavnih volitvah v Indiji je ponovno zmagal Narendra Modi, ki bo tako že tretji mandat predsednik vlade. Volitve v Mehiki pa so izpostavile nov obraz: za predsednico je bila izvoljena Claudia Sheinbaum ...

MIHA NAGLIČ

Kdo je Narendra Modi

Modi se je rodil 17. septembra 1950 v mestu Vadnagar v državi Gudžarat. Že kot otrok je pomagal očetu pri prodaji čaja, kasneje je vodil tudi svojo stojnico. Pri osmih letih je bil seznanjen z indijsko prostovoljno organizacijo Rashtriya Swayamsevak Sangh (RSS) in začel z njo sodelovati. Po končani srednji šoli je Modi zapustil dom, deloma tudi zaradi otroške poroke z Jashodaben Modi, ki jo je zapustil in javno priznal šele mnogo desetletij kasneje. Modi je dve leti potoval po Indiji in pred vrnitvijo v Gudžarat obiskal številne verske centre. Leta 1971 se je pri RSS redno zaposlil. Med izrednimi razmerami, ki so jih leta 1975 uvedli po državi, se je bil prisiljen skriti. RSS ga je leta 1985 dodelil povezani stranki Bharatiya Janata (BJP), do leta 2001 pa je zasedel več položajev v strankarski hierarhiji in se povzpел do položaja generalnega sekretarja. Leta 2001 je bil imenovan na mesto glavnega ministra Gudžarata. Njegova politika glavnega ministra, zaslužnega za spodbujanje gospodarske rasti, je bila deležna hvale, a tudi kritizirana, ker ni bistveno izboljšala indeksov zdravja, revščine

in izobrazbe v državi. Modi jeva administracija je poskušala zbrati neposredne tuje naložbe v indijsko gospodarstvo in zmanjšala porabo za programe zdravstvenega varstva in socialnega varstva. Modi je poskušal izboljšati učinkovitost birokracije. Začel je odmevno sanitarno kampanjo, sprožil kontroverzno demonetizacijo bankovcev z visokimi apoeni in oslabil ali odpravil okoljsko in delovno zakonodajo. V mednarodnih in domačih krogih velja za hindujskega nacionalističnega politika, ki je politiko močno usmeril v desno, prav tako je še vedno zaznamovan s svojo domnevno vlogo med nemiri v Gudžaratu leta 2002, kar je navedeno kot dokaz izključevalne družbene agende. V času Modijevega mandata je Indija doživela demokratično nazadovanje. (Prirejeno po članku na Wikipediji.)

Kdo je Claudia Sheinbaum

»Claudia Sheinbaum si je pred vstopom v politiko izgradila bleščečo kariero znanstvenice. Do nedavne županja mehiške prestolnice velja za predano levičarko in tesno zaveznico odhajajočega predsednika. Claudia Sheinbaum se je leta 1962 rodila v Ciudadu de Mexicu. Njeni stari

starši po materini strani so bili Judje, ki so v Mehiko iz Bolgarije pribežali pred nacizmom. Prav tako judovski stari starši po očetovi strani pa so se priselili iz Litve. Njena družina se je znašla v primežu napetega družbenega dogajanja na začetku 60. let preteklega stoletja, ko so si študentje in drugi aktivisti prizadevali za konec dolgoletne vladavine Institucionalne revolucionarne stranke. 'Doma smo se o politiki pogovarjali zjutraj, podnevi in zvečer,' je dejala v pred kratkim objavljeni biografiji. Oba njena starša sta bila znanstvenika in tudi sama je najprej študirala fiziko, nato pa pridobila doktorat iz energetskega inženiringa. Več let je delala kot raziskovalka v uglednem laboratoriju v ameriški Kaliforniji, kjer je preučevala vzorce mehiške porabe energije in postala strokovnjakinja za podnebne spremembe. Tam je tudi izpili svojo angleščino. Prav izkušnje iz ZDA in njen študentski politični aktivizem so jo po poročanju BBC-ja na koncu pripeljali na položaj sekretarke za okolje v mestnih oblasteh mehiške prestolnice, ko je bil kot župan na njenem čelu prav trenutni predsednik države Lopez Obrador. Leta 2018 je sama zasedla položaj županje Ciudadu de Mexica, ki v

državi velja za neke vrste odskočno desko za predsedniški stolček. Mesto je vodila do leta 2023, ko je odstopila, da bi se posvetila predsedniški kandidaturi. Claudia Sheinbaum je že obljubila nadaljevanje nekaterih politik svojega predhodnika, pričemer pa si večina želi zlasti izboljšanja področja varnosti v državi, ki jo še vedno pesti z mamili povezano nasilje. Med drugim prihodnja predsednica, ki položaj prevzema 1. oktobra, upa, da ji bo uspelo znižati število umorov, pri tem pa poudarja uspeh v prestolnici, kjer se je glede na statistiko v njenem mandatu njihovo število znižalo za 50 odstotkov.« (Vir: Wikipedija)

Vplivna politika

Indijo, ki je po številu prebivalcev največja država na svetu in postaja vodilna država na južni polobli planeta, bo torej še naprej vodil Modi, v politiki hindujski nacionalist, v ekonomiji pa dejavni pristaš neoliberalizma. Mehiko pa bo vodila levičarska predsednica, ki je prva ženska na tem položaju v eni najbolj mačističnih držav sveta. Ta šteje skoraj 130 milijonov prebivalcev, desetkrat manj kot Indija, a kljub temu veliko. Oba sta na takem položaju, da lahko močno vplivata na dogajanje v lastni državi in v svetu.

Joga kot politična večšina: ko je bil Narendra Modi prvič indijski premier, se je udeležil tudi mednarodnega dneva joga v New Delhiju 21. junija 2015. / Foto: Wikipedija

Novoizvoljena mehiška predsednica Claudia Sheinbaum (roj. 1962), fotografirana leta 2020, ko je bila županja prestolnice Mexico City / Foto: Wikipedija

Negativec med voditelji: Joaquin Guzman - El Chapo, nekdanji šef največjega mehiškega mamilarskega kartela na policijskem posnetku iz leta 2017 / Foto: Wikipedija

Nove knjige (742)

Dar Poljanski dolini

MIHA NAGLIČ

»Še kot osnovnošolka sem pregovorila dve sošolki, obe Mileni, da smo se neko nedeljsko popoldne s kolesi po makadamski cesti odpravile k Tavčarjevi grobnici na Visokem. Glede na naša mlada leta smo bile pravzaprav dovolj nepremišljene in drzne za tako dolgo pot. Toda takrat še ni bilo tolikšnega prometa, kot je danes! Že skoraj šestdeset let se bolj ali manj pogosto peljem z avtobusom po Poljanski dolini in še dlje. Prva štiri leta v Kranju, nato vse do danes v Ljubljano. In vsakič znova čakam na posamezne točke z enakimi mislimi in zadoščenjem; če jih zgrešim, mi je, kot da sem pozabila pozdraviti ljubo mi osebo. Čas je že, da se poklonim moji rojstni dolini

z delom, ki jo zajema v celoti in sega celo čeznjo. Ta dolgoletni načrt za obravnavo tudi za slovensko kulturo pomembnih avtorjev iz Poljanske doline sem postopoma uresničevala z namenom, da bi jih predstavila v samostojni monografiji. Tako bi prišla bolj do izraza njihova lokalna profiliranost. Nalogo sem želela izpeljati v sodelovanju s škofjeloškim Muzejskim društvom, ki je od vsega zadetka opiralo svoje dejavnost prav na območje Loškega gospostva in so mi prav stiki z njim ob študiju slovenistike in etnologije odpirali oči za domačo kulturno dediščino v najširšem pomenu besede. Žal je to padlo v vodo. Da bi vendarle prispevala svoj delež v praznovanje pomembnih obletic leta 2023, sem se v stiski obrnila

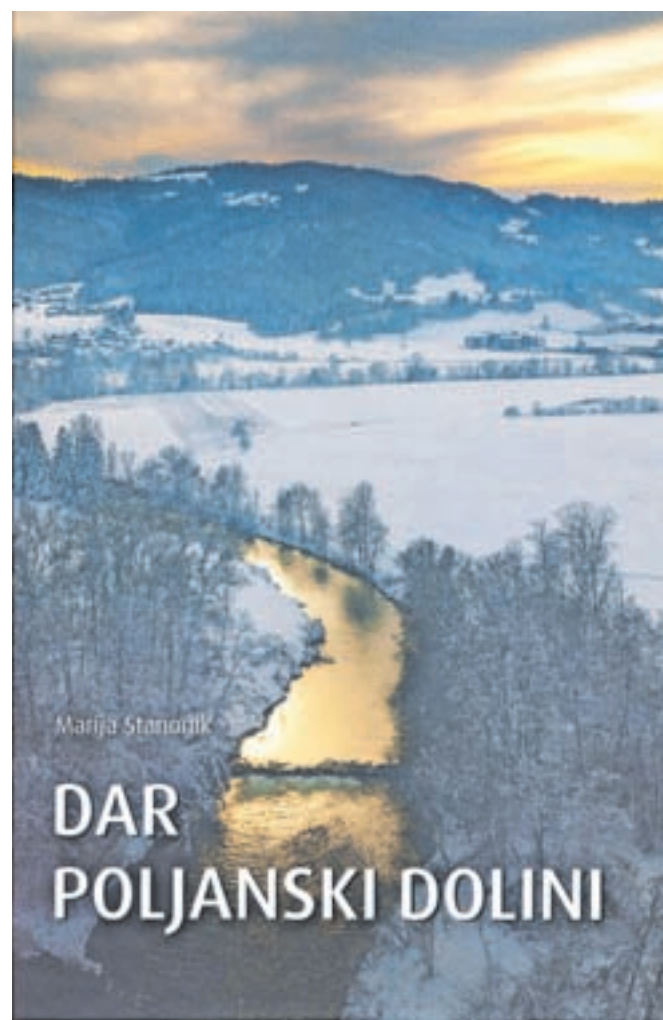
na Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka. Še toliko bolj, ker nosi njegovo ime. S tem omenjena ustanova, ki opravlja pomembno kulturno dejavnost in poslanstvo na celotnem ozemlju nekdanjega Loškega gospostva in po svoji dejavnosti še edina spominja na njegov obseg ...« (str. 7)

Marija Stanonik, Dar Poljanski dolini, Knjižnica Ivana Tavčarja, Škofja Loka, 2024, 614 strani

Gornje besede so prav z začetka te zajetne in dragocene knjige. V njej je avtorica zbrala svoje raziskovalne članke, nekatere že objavljene, druge napisane prav za to knjigo. Združeni v to novo celoto so dobili še večji pomen in postali dostopni širšemu bralstvu. Podnaslov knjige je: Besedna umetnost

v porečju Poljanske Sore, s pogledom na Selško in zahod Sorškega polja. Posvečena je štirim jubilejem: 1050-letnici Loškega gospostva, 100. obletnici smrti Ivana Tavčarja, 10. obletnici smrti Branka Berčiča, 10. obletnici smrti Vladimirja Kavčiča. Osebo me še po-

sebno veseli, da je naša akademikinja k celi vrsti avtorjev, ki jih je literarna zgodovina že »kanonizirala«, dodala tudi žirovskega pesnika Franca Kopača (1954–2008), prijatelja iz kroga Žirovskega občasnika. Po objavi v tej knjigi ga utegne nasled v svojo družino sprejeti tudi slovenski parnas.

Tragedija za enaindvajseto stoletje

Prejšnji teden si je prvo občinstvo v avditoriju na prostem, na ploščadi ob Tržnici Medvode, ogledalo premiero Sofoklejeve tragedije Antigona v režiji Janeza Vencija in izvedbi Združenega medvoškega gledališča. Več kot uspešno nadaljevanje uprizoritve Kralj Ojdir iz pred treh let.

IGOR KAVČIČ

Pogled v zgodovino tokratne obsežne produkcije Združenega medvoškega gledališča (ZMG) nam pove, da gre na neki način za logično nadaljevanje uspešno izvedenega projekta Kralj Ojdir iz leta 2021, ki je opogumil dramaturga in režiserja Janeza Vencija, da tudi v letošnjem letu, ob 30-letnici Občine Medvode, v zunanjem okolju poseže po še eni Sofoklejevi gledališki klasični, tokrat tragediji Antigona. Petnajstčlansko igralsko ekipo tvorijo članice in člani iz gledaliških sekcij medvoških društev, stari od 14 do 75 let. Med njimi so tako igralci z bogatimi izkušnjami kot taki, ki se v gledališču preizkušajo prvič.

K izboru ene najbolj znanih in po vsem svetu mnogokrat uprizorjenih grških tragedij, v zadnjih letih smo jo v različnih izvedbah lahko videli tudi na slovenskih odrih, je Vencija, kot je zapisal, navedla tudi zgodba Antigone, ki kaže, kako usodni so lahko koraki v razdvojenem svetu. Ugotavlja, da gre

Z leve: Kreon (Matej Ulčar), Antigona (Damjana Jenko), Ismena (Špela Rožič) / Foto: Peter Košenina

za občutje, ki je tako blizu tudi našemu času.

Zgodba je znana. Oče Antigone mora v izgnanstvo, sinova Polinejk in Eteokel se borita za prestol. V boju oba umreta, prestol pa zasede njen stric Kreon, ki prepove pokop Polinejka, saj naj bi se ta v nasprotju z Eteoklom boril na napačni strani. Antigona se temu upre in hoče pokopati oba brata. Kreon,

vladar Teb, jo kaznuje in jo ukaže zazidati v votlino. Po prerokbi starega modreca Tejreziasa si Kreon premisli, a prepozno, Antigona si vzame življenje, z njo pa tudi njen zaročenec, vladarjev sin Hajmon.

Že samo prizorišče predstave na prostem, ki so ga v ZMG tudi tokrat izbrali na platoju ob tržnici, torej v središču Medvod, deluje

kot antično gledališče. Gledalci imamo občutek, da smo zraven, sredi dogajanja. Ko Tebanci (zbor, stráža ...) po »odru« pobirajo liste, jih prebirajo in zmečkajo ter zavržejo, ko gre za »njihove«, ali zvijejo v zvitke ter shranijo, ko gre za »naše«, s čimer režiser že na začetku simbolno opozori na temo predstave, in tudi ko v prvem prizoru sledimo pogovoru

Antigone (igra jo Damjana Jenko) s sestro Ismeno (Špela Rožič), ko se prva odloči za upor proti Kreontovi (Matej Ulčar) prepovedi. Nastopajoči imajo maske, ko govorijo, in jih predvidoma snamemo, ko stopijo iz kadra v temnejši del prizorišča oziroma sedejo na manjše stebre, ki – razsejani po »Te-

jo prispeva tudi kopica malih ognjev, občinstvu dodatno krepi vzdušje antičnega gledališča. Pri tem posebej velja omeniti glasbeni del predstave, ki je zaupan metalni skupini Dekadent. Ta ob usodnih odločitvah z verzi iz tragedije na žanru primeren hrupen, mestoma grob način »igra« premore

Po premieri in dveh ponovitvah prejšnji konec tedna si Antigono v izvedbi Združenega medvoškega gledališča lahko ogledate še danes, v petek, 21. junija, in naslednja dva večera, 22. in 23. junija, vselej ob 21. uri.

bah« – dopolnjujejo odlično scenografijo Zorana Lesjaka (KUD Veselih umetnikov). Vladar je največkrat na dvignjenem podestu, na prestolu, ki vizualno deluje kot velika skala. Tu potekajo ukaži, zagovori, obsodbe, preokbe ...

Janez Vencelj je za predlogo uporabil prevod Antona Sovreta, predstava poteka v verzih, kar od igralcev zahteva dodatno spretnost, hkrati pa ob kostumografiji (Barbara Drmota, Rosalie Reya), domiselni svetlobi, ki

in med seboj povezuje posamezne prizore. Sodobna glasba sicer deluje kot kontrast klasičnemu gledališču, a se hkrati ne moremo znebiti občutka, da bi tako glasbo, če bi jo seveda poznali, uporabili tudi v antičnem gledališču.

V projektu je sodelovalo več kot trideset ljudi, mnogih na tem mestu ne omenjamo, a so kot ZMG še kako zaslužni za celoto predstave Antigona. Gre za spektakel, ki si ga nedvomno velja ogledati.

Mlada sodobna klasika

Prihodnji teden bo na Bledu potekal Festival sodobne glasbe .abeceda. Pogovarjala sva se s harfistko in povezovalko organizacijskih niti Urško Rihtaršič.

IGOR KAVČIČ

Če ste pred tremi leti v Inštitutu .abeceda zelo pogumno zastavili v slovenskem prostoru nov festival, katerega središča je sodobna klasična glasba od komponiranja do izvajanja, kako nanj gledate tik pred njegovo tretjo izvedbo?

Festival sodobne glasbe .abeceda predstavlja povzetek celotnega delovanja Inštituta .abeceda, ki izvaja številne programe, namenjene razvoju mladih ustvarjalcev in izvajalcev s področja sodobne glasbe. Največje priznanje našemu delu predstavljata kontinuiteta sodelovanj in dejstvo, da se številni skladatelji, ki so gostovali v prvi ediciji, letos že tretjič vračajo na Bled.

Letos ste program še dodatno obogatili, poleg 15 koncertov prinaša tudi nove vsebine za strokovno javnost, hkrati pa ga želite čim bolj približati tudi občinstvu.

Letošnji program je glede na lansko edicijo precej razširjen, koncerti bodo tokrat razporejeni skozi celotne dni. Enega svojih temeljnih poslanstev festival vidi tudi v vzpostavljanju skupnosti širših krogov strokovne in laične javnosti, povezano s tem pa v izobraževanju in izgrajevanju odprtega, senzibilnega, kritičnega in samozavestnega občinstva. Poleg dopoldanskih koncertov za otroke sorodnemu namenu služi tudi cikl predavanj in predkoncertnih pogovorov. Dopoldanska teoretska predavanja sodelujočih skladateljev so namenjena strokovni javnosti. Vsak koncertni večer pa bo uvedel predkoncertni pogovor, ki bo izkušenemu občinstvu ponudil nove uvide v koncertni program, poslušalcem, ki se s sodobno glasbo morda srečujejo prvič, pa priskrbel vstopne in oporne točke za spremljanje koncertnega dogajanja.

Urška Rihtaršič je odlična harfistka in sodeluje pri organizaciji festivala. / Foto: Nina Pernat

Ali s tovrstnim festivalom poskušate ujeti festivalske trende v svetu ali na neki način orjete ledino?

Festival sodobne glasbe .abeceda se od večine preostalih tovrstnih festivalov ločuje po tem, da ne poudarja trenutno aktualnih in velikih imen s področja sodobne klasične glasbe, temveč

želimo prostor ponuditi predvsem mladim ustvarjalcem – tistim, ki se še izobražujejo, ki se še razvijajo, ki še iščejo svoj lastni izraz in tudi svoj prostor na trgu.

Ena od posebnosti festivala je tudi dopoldanski program za otroke, v katerega vključujete tudi koncerte ...

Koncerte za otroke smo prvič izvedli lani, ko so nalteli na zelo dober odziv. Namenjeni so predšolskim otrokom, ki spoznavajo različne inštrumente, proces nastanka novega glasbenega dela ter vlogo izvajalca in skladatelja. Prvo in najpomembnejše vodilo, ki mu sledimo pri snovanju otroških

koncertov, je, da se otrok ne podcenjuje. Želimo jim ponuditi pravo, pristno izkušnjo klasične glasbe, prilagajamo zgolj njen kontekst. Glasba otrokom tako ni predstavljena kot nekaj, kar morajo zgolj pasivno sprejemati, temveč dobijo priložnost aktivnega sodelovanja in vključevanja v izvedbo koncerta.

Zakaj ste za festival izbrali prav Bled?

Po eni strani je odločitvi botrovala želja po decentralizaciji kulturnega dogajanja. Bled predstavlja destinacijo, kamor z veseljem povabimo naše mednarodne goste. Seveda pa je bistvenega pomena tudi, da nam nudi potrebno infrastrukturo za izvedbo tovrstnega dogodka. Verjamemo, da lahko Festival sodobne glasbe .abeceda pomembno prispeva k podobi Bleda, ki ni nujno zgolj klasična turistična destinacija, temveč lahko vsaj za nekaj dni postane tudi živahno središče sodobne kulture.

Pogovor

Prostovoljstvo moraš živeti

Nika Kržišnik

Med letošnjimi prejemniki državnega priznanja na področju prostovoljstva je tudi Nika Kržišnik iz Zadobja, študentka fakultete za socialno delo in prostovoljka pri Mladi Karitas Slovenija, ki pravi, da ni tako zelo pomembno število njenih prostovoljskih ur, ki se je v zadnjih letih povzpelo na povprečno šeststo ur na leto, ampak je pomembno pomagati oziroma biti na voljo ljudem v stiski.

MATEJA RANT

Nagrada za prostovoljstvo je verjetno že to, da imate priložnost opazovati ljudi, ki jih s svojimi dejanji osrečite. Kljub temu pa ste najbrž veseli, da ste potrditev za svoje delo dobili tudi na najvišji, državni ravni?

Veliko mi pomeni že dejstvo, da sem bila nominirana, da so me predlagali v Mladi Karitas in da so to podprle tudi druge organizacije, s katerimi sodelujem oziroma sem sodelovala. Obenem se zdi, da že obstoj take nagrade daje neko vrednost prostovoljstvu v Sloveniji. Obenem pa gre za nagrado, za katero se nihče od prostovoljcev ne poteguje načrtno – nagrada je samo dodatna potrditev.

In je zato še več vredna? Se strinjam, zagotovo.

Pravite, da je prostovoljstvo za vas nekaj vsakdanjega – torej si življenja brez prostovoljstva niti ne predstavljate več?

Mogoče se bo slišalo »pocukranost«, a verjetno res ne; prostovoljka sem že osem let, kar pomeni tretjino mojega življenja. Verjetno se tega kar navadiš, saj s prostovoljstvom tudi sam veliko pridobiš; veliko sem se naučila, tudi moj študij je močno povezan s tem. V času študija sem opazila še več stisk, s katerimi se srečujejo ljudje, kar me je še dodatno spodbudilo k aktivnemu prostovoljstvu in lajšanju teh stisk.

Katera je bila vaša prva izkušnja na področju prostovoljstva?

Moja prva izkušnja so bile Počitnice biserov, v okviru katerih z Mlado Karitas peljemo otroke iz socialno ogroženih družin na morje. Za to me je navdušila sestra, ki je že pred mano kot animatorka sodelovala pri teh počitnicah in se je domov vračala z lepimi zgodbami, katerih del sem potem želela biti tudi sama. Sčasoma sem opazila, da lahko dam še bistveno več, prepoznala vedno več ljudi v stiski, ki jim lahko pomagam. Pri tem sem izhajala iz tega, da je življenje do mene prijazno in imam v tem smislu srečo, nikoli pa ne vemo, kaj nas čaka. Verjamem v dobro »karmo« – če se bom torej kdaj sama znašla v težavah, verjamem, da mi bo kdo pripravljen pomagati.

Nika Kržišnik / Foto: Gorazd Kavčič

Kako težke zgodbe, s katerimi se srečujete, sploh gledate na to, da ste še zelo mladi, predelate pri sebi?

K temu je veliko pripomogel že moj študij, saj je na fakulteti precej poudarka na tem, da si kot socialni delavec vseh zgodb, s katerimi se srečaš pri svojem delu, ne moreš jemati k srcu oziroma jih doživljati preveč subjektivno. Seveda je potrebna empatija, ne moreš pa nase prevzeti tujega bremena. Obenem imam okrog sebe veliko ljudi, na katere se lahko obrnem in s katerimi potem skupaj predelamo določene stvari; včasih je dovolj že to, da me samo poslušajo. Veliko mi pomenijo tudi supervizije oziroma sodelovanje z mentorji, kar je bilo veliko vredno zlasti pri mojem delu pri TOM telefonu, saj tako nimaš občutka, da je vse na tvojih ramenih, rešitve in ideje, kako naprej, na ta način iščeš skupaj, kar je velikokrat precej lažje.

Na katerih področjih in v katerih organizacijah vse ste dejavni?

Ta čas sem dejavna pri Mladi Karitas, kjer sodelujem pri več projektih: že omenjenih Počitnicah biserov, pri katerem sem že drugo leto voditeljica, zdaj že četrto leto sodelujem tudi pri projektu Pismo za lepši dan, kjer zbiramo na roke napisana pisma za starejše, pa pri ekološko naravnem projektu Zgodbe oblek, v okviru katerega smo izvedli tri delavnice šivanja, enkrat na mesec pa smo pripravili tudi izmenjevalnice oblačil. Pri Mladi Karitas skrbim tudi za njihova socialna omrežja. Aktivna sem še pri Katoliški mladini, kjer sodelujem pri

organizaciji festivala Stična mladih, in sicer skrbim za program v cerkvi in na malem odru ter delavnicah. Prostovoljno sem sodelovala tudi v odboru za družabnost in kulturo v študentskem domu Janeza Frančiška Gnidovca, kjer stanujem že ves čas svojega študija. Pri TOM telefonu pa sem sodelovala tako v pogovorih po telefonu kot spletni klepetalnici, kamor se otroci in mladi prav tako lahko anonimno obrnejo, če imajo kakršno koli težavo oziroma so v stiski. Zdi se mi, da je bila ena mojih boljših odločitev, da se pridružim TOM telefonu, ker sem opravila ogromno izobraževanj za svetovalko, obenem pa sem se skozi delo s temi otroki in mladimi veliko naučila tudi o sebi, svojih mejah, predsodkih ...

Se vas je katera od zgodb, s katerimi ste se srečali pri TOM telefonu, še posebno dotaknila?

Mogoče niti ne točno določena zgodba, ampak bolj brezizhodnost situacij, s katerimi se morajo nekateri mladi spoprijeti že v zelo zgodnjih letih. Ob tem sem vsakič znova hvaležna, da sem imela lepo otroštvo in da mi tudi zdaj nič ne manjka, čeprav se kot vsak drug človek v življenju srečujem z izzivi.

Kako vse te prostovoljske obveznosti usklajujete s študijem?

Nikoli mi ni bilo težko, pravzaprav mi je všeč, da imam poln urnik, da se mi ves čas malo mudi ... (smeh) Bolje namreč delujem pod pritiskom, pri čemer pa sem zelo hvaležna svoji družini in kolegom, saj mi mogoče včasih potem zmanjka

časa za druženja, a me vedno razumejo in to ne vpliva na kakovost naših odnosov. Po drugi strani pa vedo, da se bom vedno odzvala, če me bodo potrebovali. Priznam, da mi tak način življenja ustreza, nekako mi je to bolj naravno.

Je bila tudi izbira študija posledica vašega dela na področju prostovoljstva?

Verjetno je bil študij socialnega dela kar logična odločitev, pa ne vem, ali samo kot posledica prostovoljstva ali pa vzroki za to izhajajo iz vzgoje in zgledov, ki sem jim bila priča med odraščanjem.

Kako vas je izkušnja prostovoljstva spremenila?

Rekla bi, da precej. Izkušnja prostovoljstva te mogoče malce prizemli, naredi ponižnejšega. Vidiš, da svet res ni vedno samo lep, vendar pa lahko kljub temu veliko naredimo drug za drugega. Obenem sem se veliko naučila o sami sebi, gradila samozavest in se tudi strokovno izpopolnila skozi izobraževanja, ki sem jih opravila v sklopu prostovoljstva.

Vse to vam bo verjetno prišlo prav tudi pri prihodnjem poklicu?

Poklic, za katerega sem se odločila, je zagotovo težak, psihično naporen, a se mi zdi, da skozi izkušnjo prostovoljstva vsaj približno vem, kaj lahko pričakujem oziroma kako se spoprijeti s tem. Spoznala sem, kako delujem pod pritiskom, v kriznih situacijah, kako sprejemam odločitve in zaupam v svoje odločitve. Skozi prostovoljstvo sem srečala tudi veliko čudovitih ljudi, od katerih sem se ogromno naučila,

in bila priča marsikateremu primeru dobre prakse.

V Sloveniji je prostovoljstvo na splošno zelo razvito – kaj vas vodi pri tem, da ste se pripravljene brezplačno razdajati za druge?

Veliko je vredno, da opazimo človeka v stiski in smo pripravljeni pomagati, pri čemer pogosto premikamo lastne meje, da pomagamo drugim. Na splošno se mi zdi, da smo Slovenci zelo sočutni, da znamo prizemljeno pogledati na svet in se načeloma nimamo za večvredne, sama tudi ne vidim tekmovalnosti med nami, ki jo o nas samih tako pogosto omenjamo.

Imate občutek, da se prostovoljstvo kdaj tudi zlorablja, v smislu da prostovoljci opravljate delo, ki bi ga morale pravzaprav pristojne institucije oziroma bi bilo treba poiskati rešitve na sistemski ravni?

Absolutno tu vidim velik primanjkljaj, a težava je tudi v tem, da bi to zahtevalo ogromno sredstev – če pomislim, kakšne vsote bi bile potrebne samo za to, če bi denarno ovrednotili vse prostovoljske ure. Obenem pa sem prepričana, da delaš s povsem drugim namenom in ciljem, ko delaš za denar, zato se mi zdi, da bi brez prostovoljstva veliko izgubili. Po drugi strani pa sem tudi v okviru študijske prakse spoznala, da je še velik primanjkljaj tudi na institucionalnem področju, da je potreb po raznih organizacijah in oblikah pomoči še precej in da imamo še kar nekaj prostora za napredek.

Vi ostajate zavezani prostovoljstvu?

Vsekakor. Seveda se bo to v prihodnje spreminjalo in prilagajalo mojim spreminjajočim se obveznostim, kljub temu pa si želim, da bi prostovoljstvo ostalo del mojega življenja. Na podelitvi nagrad je bil najstarejši nagrajenec star 86 let in sem si ga vzela kar malo za zgled. Zdi se mi, da prostovoljstvo lahko živimo na veliko načinov – dovolj je že, če v svoji okolici opazimo, kako bi lahko pomagali. Prostovoljstvo moraš živeti – ni treba, da se ga vedno lotiš resno oziroma strukturirano z delom pri določeni organizaciji, pomembno je, da opazimo in prepoznamo tudi stiske in potrebe ljudi v svojem domačem okolju.

»Prostovoljka sem že osem let, kar pomeni tretjino mojega življenja. Verjetno se tega kar navadiš, saj s prostovoljstvom tudi sam veliko pridobiš; veliko sem se naučila, tudi moj študij je močno povezan s tem.«

Zanimivosti

Jubilej ohranjen tudi zanamcem

Muzejsko društvo Škofja Loka je na Blaznikovem večeru predstavilo zanimiv zbornik, ki je nastal po lanskem znanstvenem posvetu Škofja Loka 1050, hkrati pa so se zbrani v Sokolskem domu spomnili tudi dvajsetletnice pobratenja Škofje Loke in Freisinga.

VILMA STANOVNIK

»Ob lanskem znanstvenem posvetu Škofja Loka 1050, ki smo ga v Muzejskem društvu ob praznovanju 1050. obletnice nastanka loškega gospostva pripravili skupaj z Občino Škofja Loka in Zavodom 973, smo obljubili tudi izid zbornika, kjer bodo objavljeni prispevki s posveta. In ob letu osorej smo ga s finančno podporo Občine Škofja Loka spravili na svetlo,« je povedala predsednica Muzejskega društva Škofja Loka Helena Janežič in pojasnila, da so se povabilu k pisanju odzvali skoraj vsi avtorji, poleg tega pa so v zbornik dodali še prispevek, ki sicer ni bil predstavljen na posvetu, ampak nekaj pred tem na predavanju v Stari Loki. »Tako boste v zborniku poleg referatov znanstvenikov in raziskovalcev lahko prebrali še o škofu Abrahamu izpod peresa doktorske študentke Anke Lenssens z univerze v Gentu v Belgiji,« je povedala Helena Janežič in

dodala, da je zanimiv zbornik na voljo v spletni trgovini Muzejskega društva Škofja Loka.

»Znanstveni posvet in tudi zbornik posvečamo zgodovinarju dr. Pavletu Blazniku, ustanovitelju in dolgotnemu predsedniku Muzejskega društva Škofja Loka, ki je večino svoje znanstvene poti posvetil prav nastanku in življenju loškega gospostva. Letos pa mineva tudi 750 let, odkar je Škofja Loka dobila mestne pravice. Torej več razlogov za praznovanje in izid knjige,« je tudi povedala Janežičeva, nato pa je predstavila najzanimivejše prispevke.

Med njimi je gotovo zapis ddr. Igorja Grdine, ki je pod naslovom Cerkev in krona ali vprašanje kontingentnosti moči odlično orisal tedanjo Evropo in razmerja različnih hierarhij, medsebojnih odnosov. V knjigi je predstavljen tudi prispevek dr. Metoda Benedika, ki se ukvarja s cerkveno-političnimi okoliščinami, v katerih je

Zanimiv zbornik je na Blaznikovem večeru predstavila predsednica Muzejskega društva Škofja Loka Helena Janežič. / Foto: Gorazd Kavčič

nastalo loško gospostvo. O tem, na kakšen način je delovalo freisinško loško gospostvo v srednjem veku, piše dr. Matjaž Bizjak.

V zanimivem prispevku ddr. Mihe Marklja se je za konec moč sprehoditi skozi kontinuiteto najstarejših

naselitvenih vzorcev na loškem območju. Ugotovitev kažejo, da je bilo škofjeloško območje naseljeno že v prazgodovini, naselitvene strukture pa se pojavljajo tudi v kasnejših obdobjih, pri čemer se kažejo specifična pokrivna območja.

Z veliko verjetnostjo je mogoče trditi, da so prva naselja, Selca, Suha, Žabnica in Lonca (Stara Loka), nastala na ožjem geografskem območju mnogo starejših naselitvenih območij ter tako izpričujejo že zgodnejšo poselitev.

Sodelovanje z mestom Freising

Freising je eno od najstarejših zgornjebavarskih mest in s Škofjo Loko izjemno povezan. Freisingžani letos praznujejo 1300 let svojega kraja. V začetku 8. stoletja je namreč v Freising po papeževem naročilu prišel sveti Korbinijan, da tam ustanovi škofijo. Velja za prvega freisinškega škofa in zavetnika mesta.

Kot je povedala članica Muzejskega društva Škofja Loka in ambasadorka Škofje Loke za Freising, mag. Mirjam Jan Blažič, je Škofja Loka z mestom Freising najprej sodelovala predvsem na kulturnem področju, zlasti med glasbenima šolama obeh krajev. S Freisingom je nato leta 2004 sklenila še tesnejšo povezavo, saj sta mesti postali pobrateni. Večina let je bilo napolnjenih s sodelovanjem in povezovanjem. Še več o tem sodelovanju bo moč izvedeti v Loških razgledih, ki bodo izšli prihodnje leto.

Pravljice so me zelo določile

Sedem pa je pravljичno število, ki je določilo število slik v Rokodelskem centru DUO v Škofji Loki, kjer je do 29. junija na ogled razstava Pravljičnih 7 Lidije Debelak iz Gorenje vasi. V glino ujeti pravljичni motivi pripovedujejo o vztrajnosti in zmagi dobrega nad zlim.

KLARA MRAK

Ne zdi se naključje, da je Lidija Debelak že vse življenje povezana s pravljicami. »Vedno se mi je zdelo, da so me pravljice zelo določile. V njih je natančno razdelano, kaj je dobro in kaj slabo. V njih ne piše: ta je bil dober in usmiljen, ampak: kraljevič je dal kruh siromaku. Poudarjeno je dejanje, ne pa zgolj filozofiranje. To se mi pri pravljicah zdi zelo pomembno, sploh pa se včasih moramo vrniti v svoje otroštvo,« svojo otroško strast do pravljic, ki jo je ponesla v življenje, pojasni Lidija Debelak. »V navdih mi je bila knjiga Slovenske narodne pravljice, to je 'moja' knjiga, ki sem jo, mislim, brala kar do 15. leta starosti.«

Kot vemo, pa vse pravljice nimajo srečnega konca. Tega se zaveda tudi Lidija, ki pravi, da je za upodobitev izbrala tiste, ki imajo pozitivno konotacijo. »Upodobila sem Hudobno mačeho in dobro pastorko, Zlato ptico, Belo kačo,

Lidija Debelak je na razstavi v Rokodelskem centru DUO upodobila sedem njenih ljubih pravljic. / Foto: Vito Debelak

Zdravilno jabolko, Stekleni most, Botra petelina in njegovo zgodbo ter Zlato ribico. »Mislim, da sem pravljice, ki sem si jih želela upodobiti, izbrala precej podzavestno; tiste, ki sem jih najraje imela kot otrok, morda najraje Zlato ptico.«

Zlata ptica

Lidija nam obudi spomin na Zlato ptico: »Jablana je obrodila zlata jabolka, trije sinovi jih nikoli niso mogli obrati, ker je ponoči prišla ptica in jih ukradla. Pa sta šla prvi in drugi sin ponoči s puško nad njo, da bi jo ujela,

a je nista. Tretji sin, ki ga je oče manj cenil, ga je ponižno prosil, ali lahko poskusi tudi on. Oče mu je dovolil, a sin v puško ni nabasal smodnika, ampak grah,« pripoveduje Lidija. »Lepo se mi zdi, da ptice ni hotel ubiti, ampak jo zgolj prestrašiti.

Ustrelil je v senco, ki je letela čez drevo, takrat ji je odpadlo zlato pero in izvedel so, kdo je tatca ...« Tudi za drugimi šestimi slikami je pravljica, ki jo je Lidija doživljala kot otrok, zdaj pa upodobila z vso svojo domišljijo in srčnostjo, ki kar žarita iz nje. »Najpomembnejše so ideje, a jaz nisem njihova lastnica, pridejo 'od gor'. Hvaležna sem, da so mi ob strani stali domači, ko mi je pred 25 leti uspelo svojo strast spremeniti v službo.«

Dela v edinstveni tehniki

Njena tehnika je, kot pravi, kar edinstvena: »Na zračno sušečo glino, ki je izrezana z nožičkom, najprej narišem motive, nato glino zvaljam, nanjo položim motive, izrezane s škarjami. Obrežem jih in patiniram, da glina dobi siv ali rjav videz. Ko se posuši, motiv prilepim na leseno podlago in z akrilnimi barvami pobarvam. Pred tem vse ornamente z nožkom ročno izrežem.«

Kot poudarja, dela čisto intuitivno. »Res je, da si

najprej zamislim, kakšna bo slika, potem pa še nekajkrat preberem pravljico in dodam detajle. Zelo rada imam slovensko krasilno umetnost, recimo tudi nageljne, nehote se mi ta pridih pojavlja na mnogih mojih upodobitvah. Za razliko od malih reliefov je na pravljičnih upodobitvah uporabila veliko zlate barve. »Mogoče doda še malo več življenja, optimizma ...« razmišlja.

Vital in Frodo

Vital, vnuček Lidije in njenega moža Vita, bo avgusta star dve leti. »Od septembra je moja prva 'okupacija', pazim ga od sedmih do treh, tako da zdaj ustvarjam popoldne in zvečer. Rada rečem, da imam dve zares lepi službi, vnučka in ustvarjanje.« Maček Frodo (pasma maine coon) je zdaj star štiri leta. »Z njim se nam je spet odprl mačji svet, Vitala je sprejel, čeprav je bil najprej malce ljubosumen, tako da ostajata na distanci.« (smeh)

Jaz, midva in mi

Apiterapija

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

Preizkusila sem nekaj novega, spanje s čebelami. Temu lahko rečemo apiterapija. Čebele in njihovi produkti lahko človeku, živalim in rastlinam pomagajo do boljšega zdravja in dobrega počutja. Ti produkti so med, cvetni prah, propolis, čebelji vosek, matični mleček, čebelji strup, apilarnil. Tudi mi smo bili nekaj časa čebelarji. Trenutno nimamo čebel, mislim pa, da mene vedno bolj kličejo. V Sloveniji je le nekaj čebelarjev in apiterapevtov, ki nudijo spanje s čebelami. Kako je to videti? Bil je povsem nov

čebelnjak, namenjen le spanju. Nov objekt, v katerem so tri postelje in kopalnica. Pod posteljami so panji, ki imajo vrhno zunanjo steno odprto in prekrito z mrežo. Tako lahko nenehno poslušamo brenčanje čebel. Frekvenca in zvok, ki ju oddajajo čebele, naj bi bila za človeka blagodejna. Slišati je bilo neki poseben zvok. Apiterapevt je povedal, da se oglašata mlada matica. Sploh nisem vedela, da matica spušča kakšne glasove. Šolanje za apiterapevta lahko opravite v Čebelarstvu Slovenije, lahko pridobite tudi nacionalno poklicno kvalifikacijo, tako da imate povsem regularen poklic. Spalni čebelnjak je čisto nov in zelo lepo urejen. Vse so naredili sami. Kdor izvaja apiterapijo, mora čebelariti povsem brez fitofarmaceut-

Poslušati brenčanje čebel med spanjem je blagodejno in zdravilno.

skih sredstev. Čebele zdravijo z mravljinčno in oksalno kislino. Medu sploh ne toči, vsega pusti čebelatam. Pobira le cvetni prah, matični mleček in propolis. Apiterapevt je dodal, da je na izobraževanju takoj odnehalo precej kandidatov, ko so izvedeli, da čebel ne smejo zdraviti

s farmacevtskimi sredstvi. Druga dejavnost apiterapije, ki sva jo preizkusila, je bila medena masaža. Prav v tem čebelnjaku je postavil masažno mizo in uro in pol izvajal masažo. Take masaže še nisem doživela. Najprej je sprostil hrbet. Potem je namazal med in ga s trepljačimi gibi utrl v kožo. To sploh ni bilo prijetno, kot bi te nekdo tepel z neko gumo. Med tako utira v kožo, iz telesa pa se izločijo bele snovi, toksini, ki jih med vsrka. Hrbet je obrisal z mokro brisačo in pojasnil, da je priporočljivo, da se po masaži 24 ur ne prhaš, ker so kožne pore povsem odprte. Masaža med čebelami je nekaj zelo posebnega. Doživela pa sva še nekaj. Običajen zven čebel je zmeren. Potem pa je v panjih bobnelo in ropotalo kot na strelišču. Rojile so in situacija je bila povsem drugačna. Prav neverjetno. Apiterapevt je dejal, da je to zares privilegij, ki ga lahko doživiš med masažo. Roj je pristal na najbližjem drevesu na vrtu. Opazovati roj na drevesu je nekaj lepega. Čebelarji rojev ne marajo, ker tako izgubijo pridelek tiste sezone. On pa medu ne toči in mu je vseeno. Dobil je novo družino.

To je bilo darilo Janezu za rojstni dan. Pravi, da mu je bilo zelo všeč.

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

Težko jih je opisati z besedami. Konec katerega koli poglavja v življenju ni lahek. Zame je to konec srednje šole. Konec te zaznamuje zloglasna matura. Začetek leta je bil kot vsak drug, a ko gre zadnje leto srednje šole proti koncu, počasi začenjaš dojemati, da ljudi, sošolcev, prijateljev, razrednika in profesorjev, ki so bili štiri

Čar minljivosti

leta stalnica, kar naenkrat ne bo več.

Tega prej sploh ne opaziš in čudno se mi zdi, da sem se začel zavedati te minljivosti nekaj mesecev pred koncem. In normalno je, da človek v takih trenutkih razmišlja za nazaj in se spominja, kaj vse je počel. Na misel mi nikoli ne pridejoocene, ki sem jih dobil, sem pisal dobro ali slabo, ali sem se učil veliko, zadnji dan ali kar v šoli. Morda so to spomini, ki niso tako pomembni. Na pamet mi pride, kako smo se smejali med urami, kako smo kaj ušpicili, se kaj dobrega ali neumnega pogovarjali, se dobivali na klicih, da bi se učili, na koncu pa smo se samo smejali ali pa debatirali o vseh drugih temah kot o šoli in predmetu, ki smo ga pisali.

Mislím, da odrasli temu rečejo odnosi. Nekateri rečejo, da imajo še zdaj redne stike s sošolci iz srednje šole, drugi rečejo, da so take prijateljske vezi ustvarili šele na faksu, tretji šele v službi. To mi v bistvu sploh ne pomaga. Vsaj ne temu čudnemu občutku nostalgije, ki ga čutim in je v zraku. Ni zares knjige z navodili, iz katere bi lahko prebral in rekel: Aha, tole bo trajalo še en mesec, nato boš pa pozabil. Niti ni staršev, ki bi bili v pomoč. Vse, kar bleknejo, je, da je

takšno pač življenje. Itak se niti ne potrudijo, da bi nas razumeli.

Srednješolska leta niso lahka. Tudi če marsikdo reče, da so to ena najlepših let. V njih poskušamo nove stvari. Nekateri slabe, nekateri dobre. Rečejo, da se v teh letih iščemo. Nihče pa ne reče, da smo v teh letih tudi zelo ranljivi in da nas nekateri dogodki, stvari in odnosi zelo zaznamujejo, tudi če tega ne pokažemo.

Vrednost minljivih trenutkov

Čeprav nam gredo v tem obdobju tako na živce. A zdaj, ko sem na koncu, so vse te stvari naredile in oblikovale to obdobje. Mislim, da je cilj srednje šole, da če in ko najdeš nekega človeka, s katerim imaš res pristen odnos, da ga ohranjaš. Da se zanj trudiš. Cilj je tudi, da izpustiš kakšne neprijetne trenutke. Jih še zadnjič pogledaš in jim ne dovoliš več, da bi imele tako moč nad tabo. Mogoče je tisto, kar da koncem takih stvari tako nostalgijo in čar, da se enkrat končajo in da ne trajajo večno. Verjetno je to ugotovil in zapisal kakšen filozof ali pa kdor koli drug, ampak ima toliko večji učinek, ko to ugotoviš sam.

Maturant

K logopedu (2)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

V sodobnem svetu je zmožnost komunikacije, jezikovnega izražanja in govora zelo pomembna. Težav ali odstopanja na omenjenih področjih posameznikom, ne glede na starost, prinesejo izzive pri vključevanju v širšo družbo. To poudarja tudi Tjaša Polutnik, predsednica Društva logopedov Slovenije.

Težave, ki so posledica različnih vzrokov, se pogosto začnejo že v otroštvu. »Otrok z različnimi govornimi in/ali jezikovnimi motnjami se težje vključuje v skupino vrstnikov, težje izraža svoje potrebe in želje. Pojavljajo se neželena vedenja, ki vplivajo na čustveni razvoj in samopodobo. Razvojna jezikovna motnja vpliva tudi na usvajanje branja in pisanja ter na akademsko in poklicno uspešnost posameznika kasneje v življenju,« pojasni Tjaša Polutnik.

Zato je pravočasna napotitev k logopedu še toliko pomembnejša. »Težave v razvoju oziroma odstopanja

lahko opazijo starši sami, vzgojitelji v vrtcu ali pediatri na rednih sistematskih pregledih. V vsakem primeru pa mora otroka na prvi pregled k logopedu napotiti izbrani pediater, ki izda delovni nalog ali napotnico. Čas napotitve je zelo različen. Na primer v primeru težav s hranjenjem lahko v logopedsko obravnavo pediatri napotijo že dojenčke. Prav tako so praktično od rojstva v logopedskih (surdopedagoških) ambulantah vodeni tudi gluhi otroci, medtem ko so druge težave prepoznane kasneje v razvoju. Odstopanja v razvoju zgodnjih komunikacijskih zmožnosti, ki lahko sodijo v okvir motnje avtističnega spektra, se lahko prepoznajo že med 12. in 24. mesecem, kasnitev v jezikovnem razvoju že pred 30. mesecem starosti, pri starosti štiri leta lahko že postavimo diagnozo razvojna jezikovna motnja. Nekoliko večji delež otrok pa je napoten v logopedске ambulante po petem letu starosti zaradi motnje govornih glasov, torej zaradi laični javnosti najbolj znanih odstopanj pri izreki posameznih glasov.

Otroci z večjimi odstopanji v razvoju pa so vodeni v centrih za zgodnjo obravnavo (razvojnih ambulantah), kjer so pregledani in po potrebi vodeni pri različnih strokovnjakih, tudi logopedih, že v zgodnjem obdobju.

Kot vse druge stroke se je tudi logopedska v zadnjih desetletjih intenzivno razvijala. »Nova znanstvena spoznanja na področju diagnostike in terapije nam omogočajo, da lahko nudimo pomoč obravnavanim osebam z različnimi

»Nova znanstvena spoznanja na področju diagnostike in terapije nam omogočajo, da lahko nudimo pomoč obravnavanim osebam z različnimi motnjami in v vseh življenjskih obdobjih, od dojenčkov do starostnikov.«

motnjami in v vseh življenjskih obdobjih, od dojenčkov do starostnikov,« pravi so govornica. Poudarja, da je za obravnavo motenj na področju komunikacije, jezika in govora potrebna (klinično)logopedska pomoč in da je ne more izvajati strokovnjak s kakšnega drugega področja, kot na primer specialni pedagog. Strinja se, da

imajo pri doseganju terapevtskih ciljev zelo pomembno vlogo tudi starši. »Brez sodelovanja staršev z logopedi terapija otrok ne more biti učinkovita.«

Na vprašanje, do katerega leta je otrok upravičen do logopedске obravnave in kako pogosto, enoznačnega odgovora ni. »Dolžina logopedске terapije in pogostnost obravnav je lahko zelo različna glede na vrsto motnje. Nekateri otroci potrebujejo nadaljevanje terapij tudi v obdobju mladostništva ali

v odraslem obdobju, medtem ko lahko nekatere težave odpravimo že v otroštvu in otrok nadaljnjih logopedskih obravnav ne potrebuje več. Logopedске terapije se tako izvajajo različno dolgo in različno pogosto. Logoped je strokovnjak, ki avtonomno najprej opredeli motnjo in na podlagi ocenjene opredeli načine pomoči

otroku. Na število in dolžino obravnav vplivajo otrokov razvoj, motivacija za delo, družinsko okolje ..., zato je časovnico obravnav težko napovedati vnaprej.«

Delo logopeda zajema vsa starostna obdobja, kar pomeni od dojenčka do starostnika. Starejši se na logopeda obrnejo zaradi različnih težav, prav tako so različni vzroki zanje. »Pri odraslih je situacija glede dostopnosti logopedskih obravnav še slabša kot pri otrocih in upravičeno povzroča še toliko večjo zaskrbljenost. Kot primer lahko omenimo osebe z nevrogenimi motnjami komunikacije in motnjami požiranja, ki ob vrnitvi v domače okolje praktično nimajo več dostopa do logopedskih storitev,« je še povedala Tjaša Polutnik.

V Društvu logopedov Slovenije si želijo, da bi še naprej nudili strokovno podporo vsem logopedom in se zavzemali za izboljšanje pogojev izobraževanja in dela v vseh treh sektorjih, v katerih logopedi delujejo, kar pomeni v zdravstvu, vzgoji in izobraževanju ter socialnem varstvu. (Konec)

Devetdeset let revije Proteus

JURIJ KURILLO

V naslednjih letnikih Proteusa, ki jih je po vrsti urejalo kar 15 urednikov, so se dogajale različne spremembe, med temi je bil kajpak najvažnejši barvni tisk. Ta je zagotovo pripomogel k lepšemu videzu, kar je bilo opaziti še posebno z uvajanjem barvnih fotografij. Na to je vplival splošni razvoj fotografije, saj so tudi pisci postopoma prešli od črno-belega filma najprej na barvne diapozitive, potem pa na sodobno digitalno tehniko.

Zdaj pa preskočimo devetdesetletij in si oglejmo številko 1/2 86. letnika Proteusa. Na naslovnici vidimo slikovito barvno fotografijo pisa-

Naslovnica revije Proteus

z naslovom V službi življenja. Ob tem moram omeniti, da je v kranjski založbi Narava leta 2015 izšla zelo lepa botanična monografija z naslovom Florula Slovenica – Cvetje slovenske dežele, ki jo je fotografsko ustvaril Luka Pintar, besedilo pa je prispeval botanik Andrej Seliškar.

V tej številke revije Proteus najdemo še članek Danijela Rojška z značilnim naslovom Vedno na strani narave, opremljen s celostranskimi fotografijami redkejših kraških motivov. Izvemo, kako težko delo imajo naravovarstveniki ob zunanem (recimo gradbenem) poseganju v ta svet, da bi ohranili njegovo prvotno podobo. Stanislav Južnič se poda 320 let v preteklost in opiše delovanje Ljubljancana Ferdinanda Avguština Hallersteinina (1703–1774), ki je kot

jezuit deloval na pekinškem dvoru. Tam se je zanimal za botaniko, zoologijo in mineralogijo. Veliko se je ukvarjal z astronomijo in zasnoval zvezdni opazovalnik, čigar repliko lahko vidimo kot kitajsko darilo v Ljubljani na Grudnovem nabrežju. Naslednji članek predstavlja Nobelove nagrajence za fiziko za leto 2023; to so francoski fizik Pierre Agostini, madžarsko-nemški fizik in elektrotehnik Ferenc Krausz ter francoska fizičarka Anne L'Huillier. Mitja Križnar in Pavel Jamnik sta se lotila odkritja in raziskovanja evropskega losa (*Alces alces*) iz jame Linija v luči arhivskih dokumentov in fotografij. Matjaž Kuntner predstavlja knjižno delo Marine Dermastia in Toma Turka z naslovom Znansopotnika o njunih brezštevilnih naravoslovnih potovanjih po svetu. To kar debelo dvojno številko Proteusa kakor vedno zaključuje astronomski del o devetdesetih letih radijske astronomije. Vsi prispevki imajo povzetke v angleščini.

Revijo Proteus je sedanji urednik Tomaž Sajovic v zadnjih letih spremenil tako, da je uvedel daljše uvodnike ter tematske zvezke, posvečene Muri, Škocjanskim jamam, Karavankam, Pohorju, Halozam in Dravi ...

(Konec)

Vaš razgled

Za razgretost v teh dneh skrbi nogometna vročica, ki je zajela tudi Slovenijo. Nimamo pa samo razgretih src, ampak tudi pregreta telesa. Po precej negotovem in mokrem začetku meteorološkega poletja nas zdaj ne zebe več. In če smo še nedolgo tega komaj čakali malce več sončnih žarkov, jih imamo zdaj v izobilju. Ampak ležalnike pa v teh vročih dneh raje prestavite v senco; telo in koža vam bosta hvaležna. K. M. / Foto: Gorazd Kavčič

Sobotno romanje invalidov, bolnikov in starejših na Brezje je čudovit dokaz, da je pri nas plemenita ideja prostovoljstva še živa. Med stotnijo dobrih ljudi, ki so romarjem pomagali do sedežev, jim delili napitke in jih razveseljevali s prijazno besedo, so bili tudi mladi skavti in prostovoljci Mlade Karitas. Navada, privzgojena v mladosti, bo gotovo rasla z njimi in jih na srečo skupnosti spremljala vse življenje. Za našo prihodnost namreč ne šteje le materialna blaginja, ampak tudi vzgoja duha, da je treba pomagati bližnjemu v stiski. J. K.

/ Foto: Tina Dokl

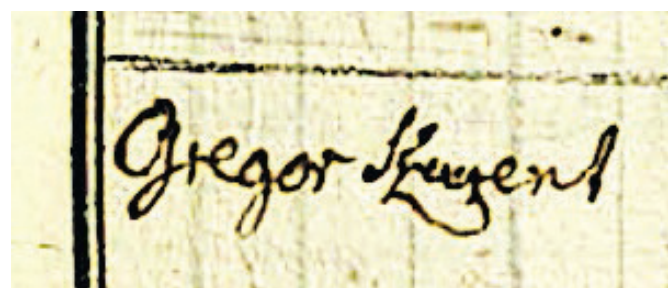
Gorenjski priimki

Kurent, najbolj slovenski priimek, 1. del

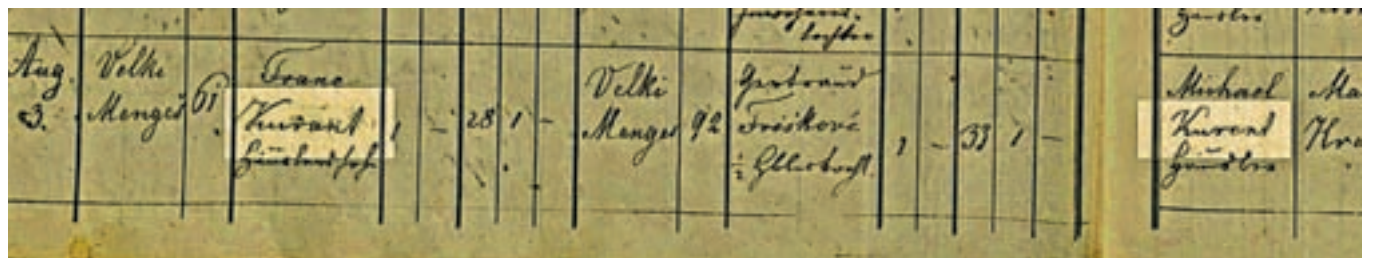
TINO MAMIČ

Kurent je tako slovenski, da bolj slovenski ne bi mogel biti. Kurent je bajeslovno bitje, ki so ga Slovenci in Slovani poznali še pred sprejemom krščanstva. Podobno kot grški bog Dioniz tudi Kurent prinaša novo leto, veselje in življenje, tudi razbrdanost. To je bilo nekoč

s prihodom pomladi, ne pa 1. januarja, ki je krščanski praznik zaradi Kristusovega rojstva. V rimskem kalendarju je bil marec prvi mesec leta, na kar še danes spominjajo imena mesecev september (»sedmak«), oktober, november in december. Kurenta enačimo s Pustom. Jezikoslovec Janez Keber navaja, da ga na

Krstni vpis Urha Kurenta, sina Gregorja Kurenta iz Potoka pri Vodica, leta 1811. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K 1798–1834, Vodice, zv. 8, str. 82).

Eno gnezdo Kurentov so tudi Črnuče pri Ljubljani. Leta 1865 so se eden za drugim poročili trije bratje Kurent z Gmajne 1: najprej julija Gregor (30), nato oktobra Pavel (24) in slednjič novembra Franc (24). Knjiga je v Nadškofijskem arhivu Ljubljana (P 1836–1900, zv. 5, str. 18).

Notranjskem in vzhodnem Štajerskem imenujejo Korant, v Prekmurju Korent ali Koret, na Goriškem Kore, na Štajerskem sveti Kurent, na Gorenjskem pa sveti Korant.

Jezikoslovcu samega pomena besede še niso ugotovili. Jezikoslovec dr. Marko Snoj postavlja kot najbolj verjetni tezi nemško besedo Kurrende za skupino otroških prosjakov in italijansko

corrente, ki pomeni tekoč. Razlago etimologa Franceta Bezlaja, da gre za glagol ukiriti, kar pomeni nastaniti se ali ugnezditi, pa ocenjuje kot manj verjetno.

Profesor Keber omenja enake ali podobne besede v drugih jezikih. Kuranta v češčini in ruščini pomeni star ples, ravno tako kurant v poljščini. Kurent v ukrajinski pomeni vesela poročna

viža. Francoščina pa pozna besedo courante, ki pomeni ples iz 16. in 17. stoletja. V nemščini pa so izrazi Kurrente, Kurrentenschueller in Kurrentauer, ki pomenijo skupino potujočih dijakov, ki se preživljajo s plesom. Keber navaja še glagol korantati, ki pomeni štorkljati ali nerodno hoditi.

Kurent je bil, preden je postal kožuhasta zvončasta

pustna šema, ki je danes eden glavnih etnoloških simbolov Slovenije, rešitelj Slovencev pred vesoljnim potopom. Na njegovo trto se je pred povodnjijo namreč rešil Slovenec. Starodavna zgodba pripoveduje tudi, da je bil Kurent prelep mladenič, ki je pred ženskami zbežal v puščavo in prosil Boga, naj mu iznakazi obraz: zato mu je ustvaril – rogove.

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Precej sentimentalni boste in svoje občutke boste odkrito nosili na dlani. Od tega bodo največ koristi imeli vaši najbližji, posledično pa seveda tudi vi, saj vam bodo čustva vračali. Zapomnite si te občutke in dejanja in jih večkrat ponovite.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Vaš oster um bo zablestel, edino, kar morate spremeniti, je način, kako se pogovarjate s seboj. To pomeni, da si dovolite tudi občasen zdrs in se opomnite, da to še ne pomeni, da se lahko zmerjate v nedogled. Raje se posvetite pomembnim razgovorom z ljudmi v bližini.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Takšne ali drugačne dolgove boste poravnali in z ramen vam bo padlo breme, ki vas je že nekaj časa težilo. Lahko pa bo šlo za čustvene dolgove, ki vam bodo prinesli mentalno olajšanje in zbliznanje z najdražjimi, ki so se že spraševali, kaj je narobe z vami.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Ker je to vaše obdobje, boste seveda deležni veliko pozornosti in naklonjenosti in sijali boste v vsej svoji veličini. To je prekrasno, hkrati pa je to tudi obdobje, ko dobro premislite o svojih ciljih in o tem, po katerih si želite še poseči.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Počitek je prva misel v vaši glavi v tem obdobju in čas je, da si ga privoščite. V tem času počitka boste videli, kako zelo ste utrujeni in da vam poslovni del življenja vzame preveč časa. Denar ni vse. Postavite meje in se jih držite.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Kar pokate po šivih od idej, odločiti se morate samo, kje boste začeli. Vse ima nek začetek. Izvedbe vam bodo šle odlično od rok, saj se bo zdelo, da vam je vse skupaj pisano na kožo in ustvarjeno za vas. Pa še res je, zato se lotite dela.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

V tem obdobju vaša pot vodi samo navzgor. Bodisi na zasebnem področju ali pa pri poslovnih odnosih, izžarevali boste neukrotljivo energijo, ki vam bo odpirala vsa vrata na poti do uspeha in zadovoljstva. Zelo boste veseli.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

V filozofijo se boste vrgli, mogoče ne toliko navzven kot v to, da boste globoko v sebi veliko razmišljali in premlevali. Vse lepo in prav, toda včasih kakšno stvar le izustite. Tako boste dobili drugo mnenje in bo hitreje konec.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Lotite se nečesa, kar ste iz čistega, votlega in praznega strahu že dolgo odlašali. Saj vendar veste, da je strah votel, okoli ga pa nič ni. In tako boste ugotovili, da ste ves ta čas prelagali nekaj, kar ni bilo vredno vašega strahu.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Partnerstvo oziroma bližnji odnosi bodo pri vas najpomembnejši. Samski kozorogi lahko med druženjem spoznate pomembno osebo, ki lahko postane nekdo zelo pomemben v vašem življenju. Vezani si boste prizadevali za poglobitev odnosov.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Veste, da se do uspeha pride z majhnimi koraki, in pripravljene ste se jih lotiti, saj vam grede nekatere zakoreninjene in rutinske navade že krepko na živce. Vesolje vam bo pri tem naklonjeno, zato le s polno paro naprej.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Tudi vi boste spoznavali pomembne osebe, ki vam lahko pomagajo priplavati do izpolnitve sanj. Za to vam ni treba storiti nič drugega, kot da ste odkriti in da k delu pristopite z vsem svojim znanjem in sposobnostmi.

TA JE DOBRA

Ni popival

Jureta v ponedeljek zjutraj v službi šef sumljivo pogleda in vpraša: »Oči imaš krvave, a si ga cel konec tedna pil?«
»Ah, ne, kje pa. Bil sem žalosten, ker nisem v službi, pa sem jokal.«

Ne verjameta možem

Blondinki se pogovarjata o svojih možeh.
»Mislim, da me mož vara,« ugotavlja prva.
Druga jo tolaži: »Tudi jaz mojemu ne verjamem. Kdo ve, ali so otroci sploh njegovi ...«

Veterinar in gasilec

»Sosega, a vam je zbolel kuža?«
»Od kod vam pa ta ideja? Čisto v redu je, nič mu ne manjka.«
»Pogosto vas obišče veterinar, pa sem si rekla, da vas bom vprašala.«
»Tudi vas pogosto obišče gasilec, pa vas ne sprašujem vsakič znova, ali vam gori stanovanje.«

Išče ljubimca

Oglas v časopisu:
Iščem ljubimca za določen čas, dokler traja evropsko prvenstvo v nogometu.
Šifra: Možnost podaljšanja za nedoločen čas.

Ni je videl

»Halo? Kje si, ljubi moj možiček?«
»Doma sem. Ležim na postelji in mislim nate, moj srček zlati. Kje pa si ti?«
»V gostilni za tvojim hrptom, baraba pokvarjena!«

LAŽJI SUDOKU

9	5		3			4	7	
	2		9				5	
		1		4	3	6		
	4	3		2	1			
5			4		6		1	
			9	7		8	3	
	8	7	5			9		
2				4			7	
1	6				3		5	2

Rešitev:

2	9	1	8	3	6	7	5
8	7	5	9	2	1	4	3
1	6	4	3	2	9	8	7
9	5	3	7	1	4	6	2
6	8	2	4	5	3	1	7
3	1	7	6	8	5	2	4
5	2	9	1	3	7	4	6
4	3	6	5	2	1	8	7
7	4	8	2	3	9	5	1

TEŽJI SUDOKU

6		8	2	3			1	
							2	4
		1		4				6
9	3		1					
	8		3		2		4	
				4			8	9
8				1		5		
5	1							
	7			2	8	1		

Rešitev:

2	9	1	8	3	6	7	5
8	7	5	9	2	1	4	3
1	6	4	3	2	9	8	7
9	5	3	7	1	4	6	2
6	8	2	4	5	3	1	7
3	1	7	6	8	5	2	4
5	2	9	1	3	7	4	6
4	3	6	5	2	1	8	7
7	4	8	2	3	9	5	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil N. F.

Maša Colja blestela na izboru za naj dijakinjo

Med številnimi izjemnimi posamezniki se je letos na drugo mesto razpisa Naj dijak/Naj dijakinja uvrstila Maša Colja, maturantka Gimnazije Franceta Prešerna v Kranju.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Maša je zasijala z učenim uspehom, odličnimi rezultati na tekmovanjih ter pomembnim delom na družabnem področju. Projekt Naj dijak/Naj dijakinja je namenjen prepoznavanju in nagrajevanju dijakov, ki so izjemni ne samo na učnem področju, temveč se tudi aktivno udeležujejo v različnih obšolskih aktivnostih.

Trenira doma in v tujini

Mašina strast je ples. Kot članica slovenske plesne reprezentance in kategorizirana športnica pri Olimpijskem komiteju Slovenije dosega vrhunske uspehe. Plesno se izobražuje tako doma kot v tujini. V Sloveniji je del plesnega kluba

Libero v Ljubljani in skupine Nataraj, v Nemčiji pa trenira pri Cipher dojo. Trenira različne ulične plesne stile, kot so hip hop, popping, house, locking, waacking, in jih nadgrajuje v svoj unikaten freestyle. Njena priljubljena sloga sta hip hop in house, kjer glasbo interpretira skozi gibe, izjemno uspešna pa je tudi v t. i. batlih oziroma plesnih dvobojih, v katere venomer vnese moč, strast in svojo živahno osebnost.

Njeni plesni dosežki so zavidanja vredni. Leta 2023 je osvojila naslov evropske prvakinje v hip hop dvobojih med člani. Poleg tega je dosegla številna prva mesta in finalne uvrstitve na mednarodnih plesnih festivalih in dvobojih. Sodelovala je v videospotih znanih

slovenskih in tujih plesalcev ter s pevko Senidah nastopala tudi v uradnem videospotu evropskega prvenstva v rokometu za ženske. Zaradi svojih dosežkov je Maša prejela zlato plaketo Slovenske plesne zveze in naziv naj solistka leta 2023. Na plesnem portalu Parada plesa je bila razglašena za naj plesalko. Poleg lastne plesne kariere Maša svoje znanje predaja mlajšim generacijam. Poučevala je v plesni šoli Nataraj in občasno vodi delavnice v Italiji v plesni šoli Just Dance in Fit. Preizkusila pa se je tudi že v vlogi sodnice na dogodku Kids battle Prešernov izziv.

Poudarili njeno predanost

Ob razglasitvi rezultatov je vodja projekta poudarila Mašino predanost. »S

svojo neomajnostjo do plesa je izstopala med vsemi prijavljenimi. Njena predanost je bila jasno razvidna iz številnih nagrad in pohval s tekmovanj ter potrdil o aktivnostih v plesnih društvih. Pomembno je omeniti, da se je dijakinji uspelo ob vseh treningih, tekmovanjih in šolskem delu vzporedno še redno učiti in navduševati mlajše plesalce. Dijakinja je svojo delavnost dokazala tudi s tem, da je kljub vsem obšolskim obveznostim šolsko leto zaključila s povprečno oceno 5,0,« je dejala.

Maša Colja je s svojimi dosežki dokazala, da je mogoče z vztrajnostjo, predanostjo in strastjo doseči odlične rezultate, na Gimnaziji Franceta Prešerna pa so na svojo maturantko zelo ponosni.

Maša Colja, maturantka Gimnazije Franceta Prešerna Kranj, je na izboru Naj dijak/Naj dijakinja dosegla izvrstno drugo mesto. / Foto: osebni arhiv

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMANBUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, www.rozmanbus.si

MORAVSKE TOPLICE: 22.–29. 9., **RADENCI:** 22.–29. 9., **STRUNJAN:** 25.–30. 10., **ŠMARJEŠKE TOPLICE:** 10.–15. 11., **BERNARDIN:** 17.–20. 11., **MADŽARSKE TOPLICE:** 14.–18. 10., **MEDŽUGORJE:** 12.–14. 10., 19.–21. 10., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI:** 20.–27. 9., 23.–30. 9., 26. 9. – 3. 10., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM:** 26.–29. 10., 2.–5. 11., **MORJE: DUGI OTOK, KORČULA, OREBIČ – VEČ TERMINOV**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

O kresi se dan obesi

Naklo – Folklorna skupina Društva upokojencev Naklo vabi na folklorni večer O kresi se dan obesi, ki bo v petek, 21. junija, ob 20. uri v dvorani Gasilskega doma Duplje. Na prireditvi bodo obudili običaj kresovanja.

Kresovanje v Hrašah

Hraše pri Smledniku – Turistično društvo Hraše v nedeljo, 23. junija, vabi na tradicionalno kresovanje. Program, ki vključuje tudi ustvarjalne delavnice in animacijo za otroke, se bo začel ob 18. uri. Zvečer bodo zakurili kres in gostili povestičarja Simona Proseno, ki bo predstavil stare kresne običaje in ognjeno Kresnikovo kolo.

Praznovanje dneva državnosti

Kranj – Mestni odbor NSi Kranj v ponedeljek, 24. junija, vabi na Sv. Jošt nad Kranjem, kjer bo potekalo praznovanje dneva državnosti. Ob 18. uri bo sveta maša za domovino, ob 18.45 pa

slavnostna akademija, posvečena pesniku in generalu Rudolfu Maistru. Slavnostna govornica bo poslanka NSi v Državnem zboru RS Vida Čadonič Špelič. Krajšemu kulturnemu programu bo sledilo druženje ob pogostitvi.

Poklanjamo ti pesem, Slovenija!

Dvorje – Klub Liberius Cerklje v ponedeljek, 24. junija, ob 18.30 vabi pod Jenkovo lipo v Dvorjah, kjer bo na predvečer dneva državnosti dogodek z naslovom Poklanjamo ti pesem, Slovenija! »Postoj in se nam pridruži v pesmi. Več nas bo, bolj bo zadonelo,« sporočajo.

Praznovanje na Homcu

Homec – Tradicionalno praznovanje dneva državnosti na Homcu bo potekalo v ponedeljek, 24. junija, od 20. ure dalje. Začelo se bo s sveto mašo za domovino v kapeli povišanja sv. Križa, ob 20.45 bo sledila slovesna akademija pred Lipo samostojnosti sredi vasi s kulturnim programom ter slavnostnim nagovorom dramskega igralca in režiserja Gregorja Čušina, nato pa simbolično kresovanje, druženje in pogostitev na igrišču pred homško šolo.

IZLETI

Pohod na Rašico

Šenčur – Turistično društvo Šenčur v soboto, 29. junija, vabi na pohod na Rašico. Skupne zmerne hoje na 12-kilometrski poti bo od štiri do pet ur. Več informacij in prijave (do četrтка, 27. junija) na 040 366 382 ali rado.snedic@gmail.com.

OBVESTILA

Kolesarji po občini Naklo

Naklo – Društvo upokojencev Naklo bo tudi letos v počastitev občinskega praznika organiziralo kolesarjenje po občini Naklo, ki vedno poteka v prijetnem vzdušju. Na pot se bodo podali v torek, 25. junija, ob 9. uri v Športnem parku Naklo.

Srečanje radovljiških upokojencev

Begunje – Društvo upokojencev Begunje vabi na srečanje vseh upokojencev občine Radovljica, ki bo potekalo v četrtek, 27. junija, od 10. ure dalje v prostorih DUB bara v Begunjah. V

primeru slabega vremena bodo na prizorišču šotor. Program med drugim vključuje tekmovanje v športnih igrah, kolesarjenje, ogled Muzeja talcev, kulturni program z nastopom zasedbe Country č'bele iz Begunj. Prijave zbirajo do 25. junija na 04 533 39 08 (vsak dan, razen v torek, od 14. do 22. ure) in na 031 790 918 (Francka).

KONCERTI

Orgelski koncert

Duplje – Občina Naklo, KTD Pod Krivo jelko Duplje in Župnija Duplje v nedeljo, 23. junija, ob 19.30 vabijo na orgelski koncert v župnijski cerkvi sv. Vida v Spodnjih Dupljah, kjer bosta nastopila Dušan Ješelnik in sopranistka Marjetka Luznik Brezavšček.

Pravljice in bajke v slovenski ljudski pesmi

Kranj – Komorni zbor De profundis Kranj z dirigentko Branko Potočnik Krajnik vabi na koncert z naslovom Pravljice in bajke v slovenski ljudski pesmi, ki bo v nedeljo, 23. junija, ob 20. uri v atriju Pavšlarjeve hiše na Glavnem trgu 18 v Kranju. Pevke in pevci bodo nastopili ob orgelski spremljavi Gregorja Klančiča in tolkalistke Maje Povše. Krstno bodo izvedli skladbi Mlinar in smrt Andreja Missona in Tri žene iztrgajo mladeniču srce Uršule Jašovec. V primeru slabega vremena bo koncert v avli Mestne občine Kranj. Vstop bo prost.

Radio Triglav[®]
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

radio GORENC | Širim veselje!

Osrednje slovenska 93,8 MHz | Jesenice 92,1 MHz | Tržič 95,1 MHz

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
 - Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
 - Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.
- Prepričani smo, da boste zadovoljni.**

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglasi@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

HIŠE

IŠČEM

DOM /kmetijo brez naslednikov. Nudimo vam kakršnokoli pomoč in oskrbo. Možnost pogodbe o preužitku. Družina, tel.: 031/374-020 24001572

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

SUHE bukove butare, bukova drva in mešana drva ter rajkeljne, okroglice, tel.: 031/826-621 24001524

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PODARIM

ZELO malo rabljen pograd iz masivnega lesa, tel.: 031/624-845 24001573

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

KOLO Jeep limited, trekning, gorsko, 26 col, alu. okvir, cena 155 EUR, tel.: 068/152-924 24001563

TURIZEM

ODDAM

APARTMA v bližini Pule (Valbandon - Fažana), www.apartma-ivi.com, tel.: 041/990-258, Silva 24001171**LEPO** urejen apartma v Umagu - Murine, lastno parkirišče, po ugodni ceni, tel.: 041/887-285 24001545

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, motivi živali (jelen, zmaj, konj, lev, volk), velikost 100 x 100 cm, cena 3.600 EUR, tel.: 040/567-544 24001406

STARINE

PRODAM

FRANKIRANE znamke bivše Rusije in ZDA, gorenjsko avbo, stare kovance, tel.: 041/292-838 24001566

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, poslikane skrinje, manjšo kaščo, drobnarije, kipe, ..., tel.: 051/258-936 24001446

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA kot na napotnico s popustom do 101 EUR. Qlandia Kranj, Qlandia Kamnik, Deteljica Tržič, Spar center Jesenice. Kličite brezplačno 080 1331, www.optika-aleksandra.si 24001449

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

ČISTOKRVNE dolgodlake nemške ovčarje z rodovnikom, tel.: 031/328-891 24001567**MALE** ciprese, primerne za živo mejo, cena 6 EUR/kom., tel.: 031/422-531 24001569

PODARIM

MUCKA, starega 3 mesece, tel.: 041/926-269 24001559

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

KOSILNICO Drumcat 300 Sip, letnik 2016, bobnasta, tel.: 041/431-049 24001562

KUPIM

TRAKTOR in trosilec gnoja, tel.: 041/680-684 24001553

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 24001445

KUPIM

ODKUP ŽIVINE - KOGLER. Plačilo v treh dneh, eko plus. V rejo oddamo pitance: telčke, bikce. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, naročila na tel., tel.: 064/130-081 24001444

PODARIM

STAR kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 24001555

OSTALO

PRODAM

KMEČKI gumi voz z dero, z nizko in visoko stranico, višina druge 1 m, tel.: 031/727-035 24001557**PUHALNIK** za seno s cevmi in koleni ter motorjem 7.5 kw, tel.: 031/727-035 24001556

ZAPOSLITVE (M/Ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO - Absolut band poskrbi za absoluten žur na vaši zabavi, tel.: 031/325-654 24001561

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamine zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 24001443**ADAPTACIJE** - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, skarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo - po zelo ugodni ceni. Leard d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 24001447**BARVANJE** fasad in napuščev, beljenje notranjih prostorov, antiglivični premazi in ostala slikopleskarska dela vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 24001463**PEČARSTVO**, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 24000112**POSEK**, spravilo in odkup lesa. M-LES, Matej Urh, s. p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-613 24001554**SANACIJE**, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 24000111

OTROCI NAS POTREBUJEJO

Zbiramo šolske potrebščine za 13.000 otrok v stiski. Povabljeni k solidarnosti.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, Telemacha, A1 in T-2.
S poslanim SMS sporočilom ZVEZEK5 na 1919 boste darovali 5 EUR.

BREZPLAČNA OBJAVA

www.karitas.si

MOTORNA VOZILA AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL Insignia 2.0 CDTi, 170 ks, l. 2017, 111.000 km, avt., črna, innovation, cena 17.900 EUR, tel.: 040/567-544 24001407**OPEL** Corsa 1.4 16 V sport, črne barve, 9/2013, 65.000 km, tel.: 031/679-175 24001570

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

STREŠNI kovček Montana za avto, 165 x 95 x 30, tel.: 071/107-519 24001574

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

SUHE smrekove plohe, deske in letve ter cirkular za žaganje drv, tel.: 051/664-462 24001560

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 24001442**SUHA** bukova, razžagana drva in bukove goli, Gorje, tel.: 031/561-707 24001565

NOTRANJE BOGASTVO OTROK

KNJIGA JE NAMENJENA SPodbujanju RAZVOJA TER PREMAGOVANJU IZIVOV. KI JIH IMAJO PRI BRANJU BRALCI ZAČETNIKI TER OTROCI Z DISLEKSIJO.

AVTORJA BRIBIL, NAJA PUCILO IN ŽAN PUCILO IŠTAR, ILLUSTRACIJE ANJA JEDRNVIČ

Ta posebna knjiga se osredotoča na pozitivno samopodobo otrok in vrednote, kot so sočutje, sreča in ljubezen, ki jih posreduje preko pesmic, citatov in velikih barvnih ilustracij. Napisana je s pomočjo specialnih pedagogov in je berljiva tudi za otroke z motnjo pozornosti ali disleksijo.

53 strani, trda vezava

27 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

1 Slovenija osebno Santa Kolar, Robert Potokar

NOVO

Arhitektka Špela Kuhar in Robert Potokar sta ljubitelja umetnosti in dobre hrane ter poznavalca Slovenije, ki rada raziskujeta odkrite in skrite kotičke naše zanimive dežele. V vodniku sta izbrala tiste, ki bi jih sama želela videti ob prvem obisku Slovenije. Ta knjiga je odlično darilo, ki bo razveselilo vsakogar.

Mehka vezava, 288 strani, cena knjige je

29 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

POZDRAVIMO MULTIPLO SKLEROZO

Dieta, razstrupljanje in prehranska preobrazba za popolno okrevanje

ANN BOROCH USPOSOBLJENA SVETOVNA KAJ ZA TREHANO

Čeprav v svetu velja prepričanje, da je multipla skleroza neozdravljiva, je avtorica razvila obliko zdravljenja, ki je neverjetno učinkovita in daje upanje, da se to bolezen da pozdraviti s pomočjo uporabe komplementarne medicine in naravnim programom.

420 strani, mehka vezava. Redna cena knjige je 29,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena

15 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

ŽE 30 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B d.o.o., Zg. Bitnje 260, Zabnica - izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996

24001410

IŠČEM

MLAJŠO upokojenko za občasno pomoč pri vrtnih delih, Škofja Loka z okolico, tel.: 031/624-845

24001564

RAZNO

ZBIRAM odpadno železo in barvne kovine, odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956

24001471

PRODAM

70-litrski rostfrei sodček za sok, z pipico in podstavkom, tel.: 031/635-455

24001558

PREPROGO itison, drap barve, dim. 400 x 230 cm in strojena koža konj, tekač koža dim 75 x 230 cm, tel.: 040/522-329

24001568

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 19. 6. 2024

11, 16, 18, 22, 28, 33 in 42

Loto PLUS: 12, 20, 21, 31, 35, 36 in 19

Joker 6: 066716

Predvideni sklad 23. 6. 2024 za Šestico: 990.000 EUR

Predvideni sklad 23. 6. 2024 za 6 plus: 1.030.000 EUR

Največji dobitnik za Joker 6: 1.000.000 EUR

V globoki žalosti sporočamo, da nas je v 93. letu zapustil dragi mož, oče, dedek in stric

ŠTEFAN JERALA

Od njega smo se poslovili v družinskem krogu.

Žaljuči vsi njegovi

Ko odide velik človek, pride čas,
da v tihi žalosti slavimo njegovo polno življenje.

Umrli je

PROFESOR MATEVŽ FABIJAN

(1933–2024), častni občan Mestne občine Kranj

Za vedno se je poslovil eden od pionirjev in nosilcev slovenskega zborovskega petja, ki sodi v sam svetovni vrh. S svojim delom na področju vokalne glasbe je prof. Matevž Fabijan močno vplival na dvig kakovosti zborovskega petja, ne le v Kranju, temveč tudi v celotni Sloveniji.

Leta 2022 je prejel naziv častnega občana Mestne občine Kranj.

Svojcem izrekamo iskreno sožalje.

Mestna občina Kranj

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, dedka, pradedka in tasta

FRANCA AHČINA

z Olševka 66, Preddvor

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in vsem dobrim ljudem, ki ste ga v nedeljo, 16. 6. 2024, spremljali na njegovi zadnji poti. Pristrčna zahvala tudi p. Andreju Piršu, pevcem, nosačem, gasilcem in izvajalcu pogrebnih storitev Navček, ki ste skupaj in vsak zase prispevali k tako lepemu slovesu od dragega pokojnika. Iskrena hvala tudi vsem za darove za cerkev in sv. maše ter prinese sveče in pecivo.

Vsi njegovi

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 93. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi mož, oče, brat, dedek in pradedek

MIHAEL KOPAČ ST.

p. d. Liparjev Miha iz Šenčurja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in vse darove ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pogrebni službi Navček, PGD Šenčur, gospodu župniku Urbanu Kokalju za lep pogrebni obred s sveto mašo, pevcem za lepo petje in trobentaču za zaigrano Tišino.

Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žaljuči: žena Meta ter sin Miha, hči Barbara, hči Lidija
z družinami in sestra Anica z družino
Šenčur, junij 2024

V SPOMIN

Dne 23. junija 2024 mineva eno leto, odkar nas je zapustila in odšla v večnost naša draga žena, mama, sestra, babica in prababica

DANKA OSTOJIĆ

rojena Mišić, z Mlake pri Kranju

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo spomnite nanjo.

Njeni najdražji

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

MILAN NOVAK

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči.
Čeprav spokojno sedaj spiš,
z nami še naprej živiš.

ZAHVALA

V 81. letu se je dopolnil čas zemeljskega življenja in v večnost je odšel dragi mož, ati in ata

FRANJO ŠAKANOVIC

iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče ter mašne darove. Hvala Kliniki Golnik (oddelka 100 in 600), ki je več let skrbela za njegovo zdravje, v najtežjih trenutkih njegove bolezni pa dr. Irena Šarc in osebje na oddelku 600. Iz srca vam hvala za vso skrb in sočutje. Najlepša hvala gospodu Toniju Dobrotinšku iz Sapia za iskreno skrb pri dobavi kisika na dom in medicinski sestri Kristini Voh za zdravstveno oskrbo na domu, prav tako dr. Simoni Kos in medicinski sestri Mojci Bregar za hitro pomoč v zadnjih dneh življenja. Iskreno smo hvaležni duhovniku gospodu Francu Brečku s Trstenika, da ga je v času njegove bolezni duhovno spremljal in mu podelil zakramente za večno življenje. Poskrbel je za lepo pogrebno slovo in sveto mašo. Hvala patru Marku Pavliču za prisostvovanje pri pogrebu. Hvala zetu Janku za lep poslovilni govor. Hvala gospodu Janezu Trilerju, ki je poskrbel za ganljivo, do srca segajoče petje. Hvala vsem, ki ste se poslovili od našega ata Franja, še posebno skupini Dlan ter vsem Marinkinim, Anjinim, Mojčinim in Janezovim prijateljem ter sodelavcem. Res vsem iz srca hvala za vse, kar ste dobrega naredili za našega ata. Hvala, ker ste ga imeli radi.

Žaljuči: žena Marija, hčere Marinka, Anja in Mojca ter sin Janez z družinami, vnuki Jure, Lovro, Marcel, Brin, Samuel, Jakob, Jonatan in Gabriel ter svak Andrej
Kranj, maj 2024

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je zapustila draga žena, mami in sestra

LJUDMILA GLOBOČNIK

Jožmanova Mili s Pšate

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, stiske rok, podarjeno cvetje in sveče ter cerkveni obred. Hvala pogrebni službi Pogrebnik, župniku, Godbi Cerklje, govorcu iz Službe za napovedovanje Radia Študent, nekdanjim sodelavcem, članom Krajevne organizacije Rdečega križa Cerklje na Gorenjskem in članom kegljaške sekcije Društva upokojencev Kranj. Zahvaljujemo se prostovoljcem projekta Prostofer. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ste jo imeli radi in jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

Najboljša mlada voznika

Urša Brumec iz Mengša in Bine Frelih iz Zgornje Sorice sta v izboru Avto-moto zveze Slovenije postala najboljša mlada voznika Slovenije. Mladim in tudi drugim voznikom polagata na srce, naj bodo za volanom potrpežljivi in vozijo po svojih sposobnostih.

ANA ŠUBIC

Kranj – Urša Brumec je 24-letna diplomirana ekonomistka iz Loke pri Mengšu, Bine Frelih iz Zgornje Sorice pa 22-letni študent tik pred koncem študija ekonomije. Oba nadvse uživata v vožnji in imata za seboj ogromno prevoženih kilometrov. Tako ne preseneča, da jima velik izziv predstavljata izbor Avto-moto zveze Slovenije (AMZS) Najboljši za volanom, na katerem sta letos osvojila naziv

Največji izziv parkiranje prikolice in prva pomoč

Bine, ki je začel voziti pri 16 letih, tedaj še v družbi spremljevalca, je za izbor najboljšega mladega voznika slišal že pred svojim 18. letom. V preteklih letih se je enkrat že preizkusil na tem izboru, a se mu takrat z izpolnjenim spletnim testom ni uspelo prebiti v polfinale, medtem ko je Urša to uspelo že lani. Kakor koli, v drugem poskusu sta oba pometla s konkurenco, ki še zdaleč ni bila majhna. V kvalifikaci-

oviram, slalom, ukrepanje v prometni nesreči ... Urši je bilo najtežje parkirati prikolico, Binetu pa je bila največji izziv prva pomoč.

Izbor jima je prinesel tudi nova znanja in izkušnje. »Vse skupaj je bilo malce podobno varni vožnji, ki jo moraš opraviti kot voznik začetnik. Vsaka vaja koristi, tudi npr. vožnja na drsnih površinah, ko avtu odnese zadek,« je pojasnila Urša. Binetu je bilo zelo všeč, ker so pri izzivih preizkušali nova vozila z naprednimi tehnologijami.

manj tam, saj mu je v Sorici zelo všeč, poleg tega pa ima od tam bistveno krajšo pot do podjetja Mebor v Železnikih, kjer je začel delati. Urša pa nam je zaupala, da je zaposlena v družinskem podjetju in da je vsaj polovico delovnika na cesti. »Nekaj časa sem živela tudi v Nemčiji in sem se vsak teden vozila tja in nazaj. Sicer pa zelo uživam v avtu, v vseh razmerah,« je dejala. Podobno je pri Binetu: »Če je samo majhen razlog, da lahko sedem za volanom, bom zagotovo šel.« Zanimata ga tudi dirkanje in motošport.

Sta potrpežljiva voznika

In kakšna voznika sta sama? »Sem zelo potrpežljiva in precej stvari hočem predvideti vnaprej. Zdi se mi, da so udeleženci v prometu zelo nepredvidljivi, zato skušam biti previdna,« je odvrnila Urša. Bine se je strinjal, da je predvidevanje, ki omogoča pripravljenost na različne situacije, v prometu izredno pomembno. »Bi pa rekel tudi, da ne mislim samo nase, ampak tudi na druge. Če vidim, da je nekdo hitrejši od mene, ga bom spustil naprej. Čeprav sem potrpežljiv voznik, pa me na ozkih hribovskih cestah, kjer se pogosto vozim, razjezi, ko nekdo res počasi vozi in za sabo naredi kolo, a se ne umakne, čeprav je imel že 20 priložnosti.« Uršo pa še posebno zmoti telefoniranje za volanom in ko vozniki ob zastojih ne ustvarijo reševalnega pasu.

In kaj bi položila na srce drugim mladim in tudi ostalim voznikom? »Da je treba voziti po svojih sposobnostih in zmogljivostih avtomobila,« je odvrnil Bine, Urša pa je pristavila: »In da je treba biti potrpežljiv.«

Bine Frelih in Urša Brumec sta postala tudi mlada ambasadorja varne vožnje AMZS. Oktobra ju čaka evropsko tekmovanje za najboljšega mladega voznika v Belgiji. / Foto: Gorazd Kavčič

najboljšega mladega voznika oz. voznice Slovenije. Po zmagi na majskem finalu izbora v Centru varne vožnje na Vrnskem se bosta tako oktobra udeležila evropskega tekmovanja za najboljšega mladega voznika FIA v Belgiji. Postala sta tudi mlada ambasadorja varne vožnje AMZS, nagradili pa so ju z enoletno uporabo vozila Opel Corsa in sončnimi očali.

cijah, ki so potekale v obliki spletnega testa, je sodelovalo več kot dva tisoč mladih. Petdeset najboljših fantov in prav toliko deklet se je uvrstilo v polfinale, kjer so že pokazali vozniške sposobnosti, po deset najboljših polfinalistov in polfinalistk pa se je uvrstilo v finale. Tudi tu so jih čakali praktični izzivi: vožnja in parkiranje prikolice, simulacija izpitne vožnje, zanašanje vozila, umikanje

Za volanom uživata

Čeprav sta mlada voznika, imata veliko izkušenj za volanom. Bine ocenjuje, da je prevozil že okoli sto tisoč kilometrov. V zadnjih letih jih je precej prevozil med svojo rodno Radovljico in Ljubljano, kjer študira, ter Zgornjo Sorico, kjer ima njegova družina svoje korenine in tudi vikend. Tam je Bine že včasih preživel veliko časa, v zadnjem času pa je bolj ali

V grajskem parku posadili divjo češnjo

ALENKA BRUN

Preddvor – Župan Občine Preddvor Rok Roblek je skupaj z otroki iz enote Storžek preddvorskega vrtca v parku gradu Dvor posadil drevo – divjo češnjo. Otroci so v vrtcu spoznavali poklice in so obiskali preddvorske-

parka ter lokacije, kjer lahko drevo posadijo, potem pa so glasovali, kakšno drevo in kje ga želijo posaditi,« je z nasmehom na obrazu povedal župan Roblek. Odločili so se za divjo češnjo, ki so jo posadili v bližini gnezda štorkelej. »Načrt je, da bodo vsako leto otroci, ki obisku-

Prvi je za lopato prijel župan Rok Roblek, potem pa so s svojimi lopatkami pri izkopu luknje za posaditev drevesa sodelovali tudi najmlajši. / Foto: Alenka Brun

ga župana, da vidijo, kakšno je njegovo delo. Spoznali so tudi delo občinskega sveta. Malo za šalo, malo zares so se otroci preizkusili v vlogah občinskih svetnikov. »Na voljo so imeli načrt grajskega

jejo zadnjo skupino v vrtcu in vstopajo v šolo, simbolno posadili eno sadno drevo. Zanj bodo tudi skrbeli in ohranjali čut za vzdrževanje narave,« so še poudarili na Občini Preddvor.

Festival bombonov Štoflcfešt 2024

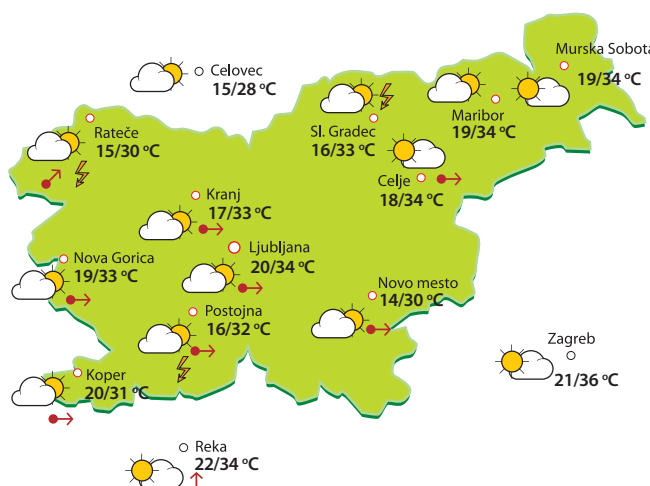
Preddvor – Grajski vrt gradu Dvor v središču Preddvora bo jutri, v soboto, ponovno gostil festival bombonov Štoflcfešt, ki ni le praznik malih slaščic, ampak tudi povezovanja lokalnih društev, ki se z zabavnim programom predstavijo javnosti. Za najmlajše so pripravili kopicico zanimivih doživetij. Rdeča nit bodo seveda raznovrstni bomboni, sladkorna pena in druge male slaščice. Festivalsko dogajanje bodo odprli Repki, raperska glasbeno-animacijsko-plesna predstava z Rokom Terkajem, Igorjem Saksido in plesalci plesne šole Artifex, zaključila pa ga bo lutkovna predstava Lev in miška Lutkovnega gledališča Tri in Lutkovne skupine Bobek. Predstavo podarja preddvorski oddelek Mestne knjižnice Kranj. Na Štoflcfeštu za celotno festivalsko ponudbo velja valuta štoflc. En štoflc je vreden en evro. Vstopnine ni, cena za udeležbo na vseh animacijah pa znaša tri štoflce. Menjalnice bodo na info točkah pri vhodih na grajski vrt gradu Dvor. Začnejo ob 11. uri.

Podaljšanje veljavnosti vozovnic za upokojece

Kranj – Subvencionirane vozovnice za prevoz v potniškem prometu za upokojece bodo samodejno podaljšane še za eno leto. Veljavnost vozovnic poteče julija, samodejno podaljšanje se bo izvedlo v sistemu IJPP (Integrirani javni potniški promet) in bo za upravičence brezplačno, so sklenili na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo. Gre za subvencionirane vozovnice za upokojece oziroma osebe, starejše od 65 let, ki niso v delovnem razmerju, za imetnike evropske kartice ugodnosti za invalide ter za posameznike, ki imajo status vojnega veterana.

vremenska napoved

Danes bo delno jasno, popoldne se bo od zahoda pooblačilo, možne bodo plohe in nevihte. Pihal bo jugozahodnik. Jutri bo sončno s spremenljivo oblačnostjo ter možnostjo ploh in neviht. Pihal bo vzhodnik. V nedeljo bo delno jasno z zmerno oblačnostjo in popoldanskimi plohami.

NA GLAS

aforizem

Kopun je petelin, ki je prezgodaj pel.

Milan Fridauer - Fredi